

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การบริหารการอาชีวศึกษา

- 1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา
- 1.2 ความสำคัญของการอาชีวศึกษา
- 1.3 ภารกิจของการอาชีวศึกษา โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอัตรากำลัง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- 1.4 หน่วยงานภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา
- 1.5 ขอบข่ายของการบริหารสถาบันการอาชีวศึกษา

2. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
- 2.2 ภารกิจของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
- 2.3 โครงสร้างการบริหารวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
- 2.4 ขอบข่ายการบริหารวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

3. การบริหารงานกิจการนักเรียน ของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

3.1 ความหมายของงานกิจการนักเรียนและการบริหารงานกิจการนักเรียน

3.2 ความหมายของความคิดเห็น

3.3 ความหมายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.4 ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

1) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

- 1.1 ความหมายของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
- 1.2 ความสำคัญของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
- 1.3 ขอบข่ายของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

2) งานกิจกรรมนักเรียน

- 2.1 ความหมายของงานกิจกรรมนักเรียน
- 2.2 ความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียน
- 2.3 ขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียน

- 3) งานสวัสดิการพยาบาล
 - 3.1 ความหมายของงานสวัสดิการพยาบาล
 - 3.2 ความสำคัญของงานสวัสดิการพยาบาล
 - 3.3 ขอบข่ายของงานสวัสดิการพยาบาล
 - 4) งานโครงการพิเศษ
 - 4.1 ความหมายของงานโครงการพิเศษ
 - 4.2 ความสำคัญของงานโครงการพิเศษ
 - 4.3 ขอบข่ายของงานโครงการพิเศษ
 - 5) งานปกครอง
 - 5.1 ความหมายของงานปกครอง
 - 5.2 ความสำคัญของงานปกครอง
 - 5.3 ขอบข่ายของงานปกครอง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการอาชีวศึกษา

1. ความหมายของการอาชีวศึกษา

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ การอาชีวศึกษา เป็นจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีการขยายตัวทั้งทางด้านการจัดหลักสูตร เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าศึกษาได้อย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน การจัดการศึกษาเน้นหลักการสำคัญของการผลิตผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาและอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนาคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพ อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานและประกอบอาชีพอิสระ

คู่มือนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2549, หน้า 18) กล่าวถึงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ.2547 ได้ให้ความหมายของ การอาชีวศึกษา ว่าเป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปี (ปวช.) หลังจากจบหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ เทียบเท่า

คู่มือนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2549 , หน้า 30) กล่าวถึงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2545 พ.ศ. 2547 ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาว่า เป็นการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลังจากจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ มัธยมศึกษาตอนปลาย

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2545 (2550, มิถุนายน 18) ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาว่า เป็นกระบวนการทางการศึกษา และมีกรอบวิชาชีพเพื่อเตรียมกำลังคนในสายวิชาชีพทุกระดับตั้งแต่ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติทางอาชีพอย่างมีคุณภาพ เพื่อเข้าสู่อาชีพต่างๆ ทั้งงานในระบบการจ้างงานและอาชีพอิสระ

จากการรวบรวมข้อมูล สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าศึกษา อบรม ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงยุคปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาและอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนาคนในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพ อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สนองความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถประกอบอาชีพอิสระได้

2. ความสำคัญของการอาชีวศึกษา

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง การอาชีวศึกษา ว่ามีความสำคัญ คือ การจัดหลักสูตรที่กว้างขวางครอบคลุมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ได้ประชากรในชาติที่มีคุณภาพสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีอาชีพการงานที่มีรายได้เพียงพอ สำหรับตนเองและครอบครัว สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550, มิถุนายน 18) กล่าวถึงความสำคัญของการอาชีวศึกษาว่า เป็นองค์กรหลักในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพได้มาตรฐาน และจัดการองค์ความรู้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550, กรกฎาคม 5) กล่าวถึงความสำคัญของการอาชีวศึกษาว่า เป็นองค์กรหลักในการจัดการอาชีวศึกษาและมีกรอบวิชาชีพให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดชีวิต มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และจัดการองค์ความรู้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา มีความสำคัญ คือ เป็นองค์หลักในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนในทุกๆ สาขาวิชา เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ได้มาตรฐานด้านวิชาชีพ และมีคุณภาพ สอนองความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถประกอบกิจการได้ตรงกับวิชาชีพที่ได้เรียน ได้อบรมมา ส่งเสริมให้เป็นคนที่มีอาชีพการงานสามารถหารายได้เพียงพอ สามารถ อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ภารกิจของการอาชีวศึกษาโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอัตรากำลัง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ภารกิจของการอาชีวศึกษา คือ มีหน้าที่จัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาชีพ โดยเน้นการดำเนินการให้ยึดหยุ่นหลากหลาย เพื่อให้สามารถสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ สังคม และผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิคให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สอนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550, มิถุนายน 18) ได้กำหนดภารกิจของการอาชีวศึกษาไว้ 3 ประการ คือ 1) ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพทุกระดับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค 2) สร้างการบริหารและจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และ 3) วิจัยสร้างนวัตกรรม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการประกอบวิชาชีพและเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน

คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานในสถานศึกษา (2550, กรกฎาคม 5) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษา ทุกระดับ
- (2) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- (3) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร
- (4) พัฒนาคูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
- (5) ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และสถานประกอบการ
- (6) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- (7) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

(8) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และดำเนินการตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย

(9) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

วิทยาลัยการอาชีพพหลโยธิน (2550, กรกฎาคม 5) กำหนดภารกิจของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งมั่นที่จะผลิตกำลังคนและพัฒนาวิชาชีพระดับกลาง ทั้งด้านอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม เพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงานในท้องถิ่นและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ผู้สำเร็จการศึกษามีมาตรฐานตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ หน่วยงาน ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา (2550, กรกฎาคม 5) กล่าวถึงภารกิจของ การอาชีวศึกษา ได้แก่ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพ สามารถสร้างงาน เพื่อประกอบอาชีพอิสระได้และมีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่จะหาความรู้เพิ่มเติมได้

สรุปได้ว่า ภารกิจของการอาชีวศึกษา คือ การจัดการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาต่าง ๆ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านอาชีพทุกระดับ ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อสนองต่อตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

4. หน่วยงานภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550, มิถุนายน 18) กำหนดหน่วยงานภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1. สำนักอำนวยการ
 2. สำนักความร่วมมือ
 3. สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
 4. สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
 5. สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
 6. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
 7. สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา
 8. หน่วยตรวจสอบภายใน
 9. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
5. ขอบข่ายของการบริหารสถาบันอาชีวศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2550, มิถุนายน 18)

มีจำนวน 404 แห่ง ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิค 109 แห่ง
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา 36 แห่ง
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 44 แห่ง
4. วิทยาลัยสารพัดช่าง 54 แห่ง
5. วิทยาลัยพาณิชยกรรม 5 แห่ง
6. วิทยาลัยการอาชีพ 144 แห่ง
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการต่อเรือ 3 แห่ง
8. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง
9. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 3 แห่ง
10. วิทยาลัยประมง 3 แห่ง
11. กาญจนานิคมวิทยาลัยช่างทองหลวง 1 แห่ง

สำหรับโครงการแบ่งส่วนราชการ และอัตรากำลังสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแผนภูมิที่ผู้จัดทำได้สามารถย่อให้ได้ขนาดเหมาะสมตามรูปแบบในแนวตั้งได้ จึงได้จัดไว้ในภาคผนวก หน้า

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

พีระพล พูลทวี (2549, หน้า 1-3) ได้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมา ภารกิจ โครงสร้างการบริหาร และขอบข่ายการบริหารงานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ไว้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

พีระพล พูลทวี (2549, หน้า 1) ได้กล่าวว่า เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2481 กรมอาชีวศึกษา ร่วมกับจังหวัดสิงห์บุรี ได้เปิดสอนวิชาช่างไม้ระดับประถมอาชีพที่โรงเรียนฝึกหัดครู (ครู ป.) ตำบลบางบางประทุน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในปีต่อมาจังหวัดได้พิจารณาเห็นว่าโรงเรียนอยู่ค่อนข้างไกล การติดต่อประสานงานไม่สะดวก จึงได้ย้ายโรงเรียน มาอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ห่างจากตัวจังหวัดมาทางใต้ ประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งบริเวณที่ตั้งโรงเรียนเดิมเป็นวัดร้าง ชื่อว่า วัดไต้ มีเนื้อที่ 16 ไร่เศษ อยู่ในเขตหมู่ 6 ตำบลบางพุทรา อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี และได้ตั้งชื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนช่างไม้สิงห์บุรี ในปี พ.ศ. 2501 ได้เปลี่ยนชื่อใหม่ เป็นโรงเรียนการช่างสิงห์บุรี เพื่อเป็นการยกระดับและวางแผน ด้านการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ จึงเปลี่ยนจากโรงเรียนการช่างสิงห์บุรี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม

พ.ศ. 2522 และในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2524 ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ตั้งอยู่ที่ ถนนวิไลจิตต์ ตำบลบางพุทรา อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

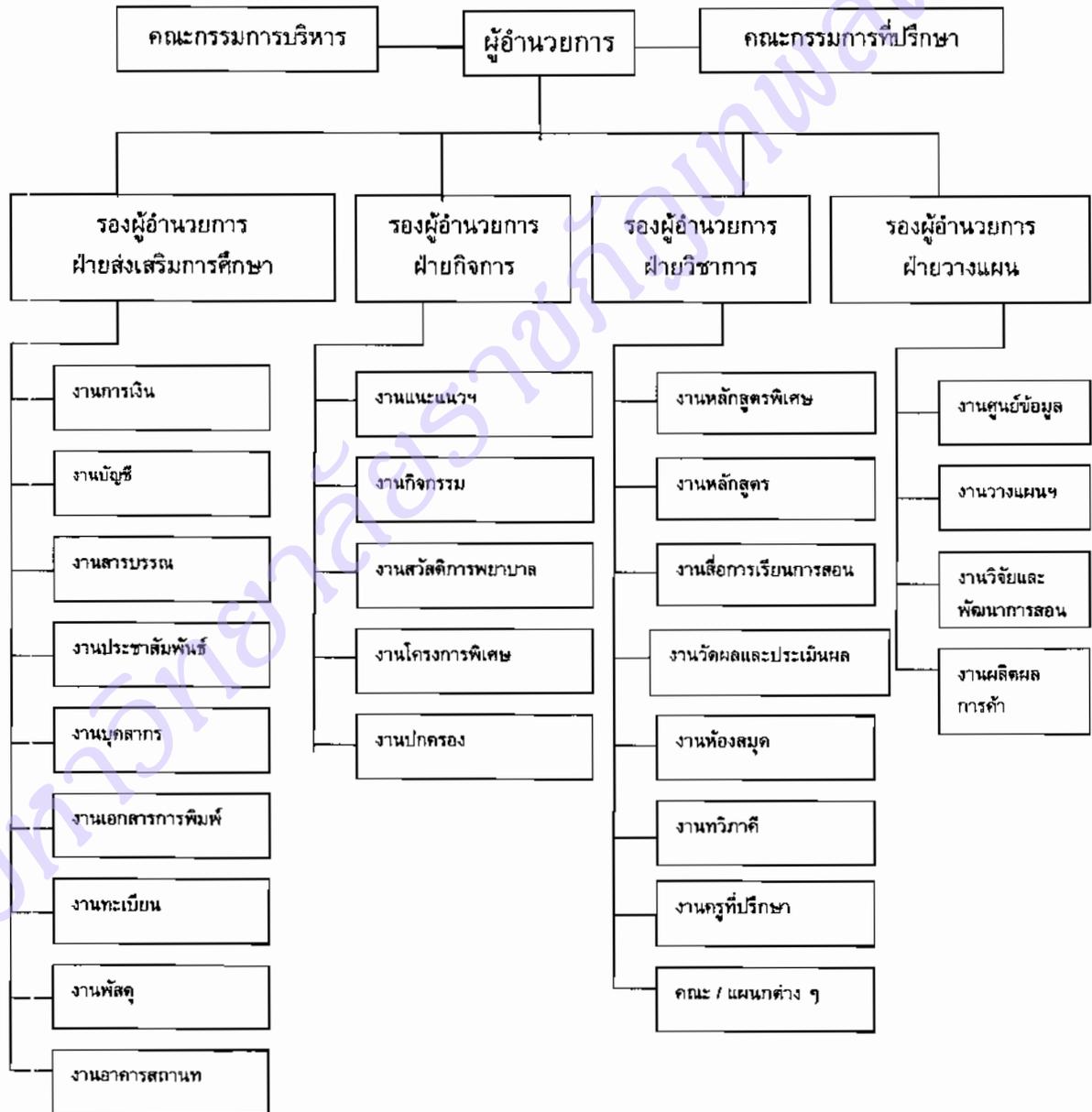
2. การกิจของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

ภารกิจของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี คือ การจัดการศึกษาเพื่อมุ่งให้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน มีความเชื่อมั่นในตนเองในวิชาชีพ สามารถสร้างงานเพื่อประกอบอาชีพอิสระได้ และมีพื้นฐานความรู้เพียงพอสำหรับการศึกษา ทาความรู้เพิ่มเติมโดยมุ่งให้ประสานงานสอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภายใต้ปรัชญาการทำงานของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ที่ว่า

“วินัยดี มีวิชาเป็นเลิศ เทิดชาติ ศาสน์ กษัตริย์”

3. โครงสร้างการบริหารวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

ผู้วิจัยได้เสนอ โครงสร้างการบริหารวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ดังแสดงไว้ใน ภาพ 2
ต่อไปนี่

ภาพ 2 แสดงแผนภูมิการบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
ที่มา : (พีระพล พูลทวี, 2549 , หน้า 3)

4. ขอบข่ายการบริหารวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีดังนี้

1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

มี 5 สาขาวิชา ประกอบด้วย 8 สาขาวิชา คือ

- (1) สาขาวิชาเครื่องมือกล
 - 1.1 สาขางานยานยนต์
- (2) สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง
 - 2.1 สาขางานเครื่องมือกล
 - 2.2 สาขางานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล
- (3) สาขาวิชาโลหะการ
 - 3.1 สาขางานเชื่อมโลหะ
- (4) สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
 - 4.1 สาขางานไฟฟ้ากำลัง
 - 4.2 สาขางานอิเล็กทรอนิกส์
 - 4.3 สาขางานเทคนิคคอมพิวเตอร์
- (5) สาขาวิชาการก่อสร้าง
 - 5.1 สาขางานก่อสร้าง

2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เปิดสอน 8 สาขาวิชา ประกอบด้วย 9 สาขาวิชา คือ

- (1) สาขาวิชาเครื่องกล
 - 1.1 สาขางานเทคนิคยานยนต์
- (2) สาขาวิชาเทคนิคการผลิต
 - 2.1 สาขางานเครื่องมือกล
 - 2.2 สาขางานแม่พิมพ์พลาสติก
- (3) สาขาวิชาเทคนิคโลหะ
 - 3.1 สาขางานเทคนิคการเชื่อมโลหะ
- (4) สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง
 - 4.1 สาขาวิชาติดตั้งไฟฟ้า

- (5) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
 - 5.1 สาขางานอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม
- (6) สาขาวิชาการก่อสร้าง
 - 6.1 สาขางานเทคนิคการก่อสร้าง
- (7) สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม
 - 7.1 สาขางานอุตสาหกรรมการผลิต
- (8) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - 8.1 สาขางานเทคโนโลยีสารสนเทศ

การบริหารงานกิจการนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

1. ความหมายของงานกิจการนักเรียนและการบริหารกิจการนักเรียน

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535, หน้า 13) ได้สรุปความหมายของงานกิจการนักเรียนว่าเป็นงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ก้าวหน้าประสบผลสำเร็จ และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตน ของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวของนักเรียนเอง ทั้งขณะที่มีชีวิตอยู่ในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

สมพงษ์ มั่นระวัง (2535, หน้า 235) ให้ความหมายของกิจการนักเรียนว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน ได้รับความเห็นชอบสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่มีค่าหน่วยกิตและไม่มีคะแนนให้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 ข, หน้า 56) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานเกี่ยวกับตัวนักเรียนและกิจกรรมนักเรียนทั้งหมด ยกเว้นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2543, หน้า 36) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียนว่าเป็นประสบการณ์ส่วนหนึ่งของหลักสูตร ไม่ได้จัดขึ้นในห้องเรียนตามปกติเหมือนวิชาอื่นๆ มุ่งให้นักเรียนได้ประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนเอง จัดโดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน

ประสิทธิ์ รังงาม (2546 , หน้า 6) ให้ความหมายของ งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่กรมสามัญศึกษากำหนดให้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ได้แก่ การวางแผนงานกิจการนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรมจริยธรรม

การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การประเมินผลงานกิจการนักเรียน ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง เต็มขีด และมีหลักฐานเผยแพร่ปรากฏชัดเจน สามารถตรวจสอบได้จากหน่วยงานภายนอก

สุชาติ เทพสง่า (2546, หน้า 1) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาทุกแห่งทุกประเภทต้องดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 ด้าน คือ 1) ด้านแนะแนวอาชีพและจัดหางาน 2) ด้านกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านสวัสดิการพยาบาลและหอพัก 4) ด้านโครงการพิเศษและ 5) ด้านปกครอง เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นงานเสริมหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ขึ้น เน้นการฝึกทักษะผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความถนัด ความสนใจของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาการทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ระหว่างอยู่โรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน

พรสวัสดิ์ เลิศวิทยาวินันท์ (2541 , หน้า 5) กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนทั้งหมด ที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกจากการเรียนการสอนในห้องเรียน

สุวรรณ ทองคำ (2545, หน้า 63) การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนและกิจกรรมนักเรียนทั้งหมด ยกเว้น กิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในห้องเรียน วัตถุประสงค์ของงานกิจการนักเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) ให้นิยามศัพท์ การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจของบุคลากร ในฝ่ายกิจการนักเรียน ในสถานศึกษา ตามที่ระบุไว้ในระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2537 ครอบคลุมในฝ่ายกิจการนักเรียน 5 งาน คือ 1) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน 2) งานกิจกรรมนักเรียน 3) งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก 4) งานโครงการพิเศษ และ 5) งานปกครอง

สรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นงานเสริมหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ขึ้น เน้นการฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความถนัด ความสนใจของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ระหว่างอยู่โรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน

2. ความหมายของความคิดเห็น

พรสวรรค์ เลิศวิทยาวีวัฒน์ (2541, หน้า 5) ให้ตามความหมายของความคิดเห็นว่าทัศนะมูมมองที่ประกอบด้วยเหตุผลของนักเรียนภายในโรงเรียน

โสภณ มาตราสงคราม (2541, หน้า 5) กล่าวถึง ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มเป้าหมายต่อการปฏิบัติ

ธรรณิศวรร จิตรขวัญ (2542, หน้า 4) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อถือหรือการลงความเห็น ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้รับทราบ ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542 (2546, 25) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เข้าใจสิ่งที่นึกอยู่ในใจ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในใจก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ต่อไป

อุทัย บุญประเสริฐ (2542, หน้า 185) กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความคิด ความรู้สึกร่วมกัน โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตัดสินใจ ร่วมจัดการดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการจัดการกับบางสิ่งบางอย่างเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ

ธงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 128) กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความคิดและพูดคุยร่วมกันของกลุ่มบุคคล โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยการจัดประชุมหรือแต่งตั้งคณะกรรมการ

วันชัย วัฒนศัพท์ (2548, หน้า 19) เสนอทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นว่าเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เป็นกระบวนการสื่อสารของการที่มีเป้าหมายของกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ 1) การให้ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน 2) ให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอหรือนโยบายของรัฐ 3) มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุก ๆ คน

ทันสนีย์ สานุ่ม (2548, หน้า 228) กล่าวว่าการแสดงความคิดเห็นเป็นกระบวนการของการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของบุคคล กลุ่มบุคคลหรือประชาชน ซึ่งเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิบัติ การประเมินผล และการรับผิดชอบร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน ต้องการให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอหรือนโยบายของรัฐและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุก ๆ คน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเข้าใจ ความเชื่อถือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจซึ่งขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้รับรู้ รับทราบ ประกอบกับเหตุผลที่ควรจะเป็น และพูดคุยร่วมกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและหาทางออกที่ดีที่สุดของบุคคล กลุ่มบุคคลหรือประชาชน

3. ความหมายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กัลยา พลีรักษ์ (2539, หน้า 13) ได้กล่าวถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่า หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมบริหารในการทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชุมชน

สุรพล พุฒคำ (2544, หน้า 36- 38) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับการจัดการศึกษา เลือกที่จะเข้ามาร่วมจัดการศึกษากับสถาบันการศึกษา ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้คือ

1. เกณฑ์นักเรียนและผู้ปกครองใช้ประเมินสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเลือกสถาบันที่ดีที่สุด มีเกณฑ์ได้แก่ มูลค่าเพิ่มที่นิสิตนักศึกษาได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ คณาจารย์เกียรติภูมิ ทำเลที่ตั้งสถาบัน ความหลากหลายของหลักสูตร และค่าเล่าเรียน

2. เกณฑ์ที่ผู้ใช้บัณฑิตประเมินสถาบัน เพื่อเลือกบัณฑิตที่ดีที่สุด ได้แก่ ด้วยบัณฑิตและหลักสูตรที่บัณฑิตเรียนมา

3. เกณฑ์ที่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาใช้ประเมิน สำหรับปรับปรุงสถาบันมี 5 เกณฑ์ได้แก่ คุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของหลักสูตร คุณภาพของนักศึกษาใหม่ สิ่งอำนวยความสะดวก และคุณภาพการบริหาร

อุทัย บุญประเสริฐ (2546, หน้า 25 - 29) ได้กล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ตามแนวการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษานั้น มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา ในฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) ของโรงเรียนโดยตรง เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระและมีความคล่องตัว ในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารงานด้านบุคคล และ การบริหารทั่วไป เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และให้มีการบริหารในรูปแบบ คณะกรรมการโรงเรียน โดยมีความเชื่อว่า การตัดสินใจที่ดีที่สุดเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคล ที่อยู่ใกล้ชิดและมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด ตามลักษณะงานในหน้าที่และลักษณะอื่นๆ คือ

1. โรงเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียน ครู และผู้บริหาร มาอยู่ร่วมกัน ทุกคนมีสิทธิในการร่วมกันพัฒนาโรงเรียน

2. การตัดสินใจโดยมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครองนักเรียน

3. การบริหารงบประมาณด้วยตนเองได้โดยตรงตามความต้องการการแก้ปัญหาได้ทันการ และเพิ่มแหล่งทรัพยากรการศึกษา

4. การพัฒนาเป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเอง เพื่อพัฒนาโรงเรียน ครู และนักเรียน โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหา

5. ผู้บริหารเป็นผู้กระตุ้น และประสานงานให้บุคลากรปฏิบัติ พร้อมทั้งเป็นผู้พัฒนาทรัพยากร มีความรู้ มีเทคนิคการบริหารทันสมัย พัฒนาการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ใจกว้างรับความคิดเห็นของทุกคน

6. บทบาทของครู เป็นผู้ร่วมงาน ผู้ตัดสินใจและผู้ริเริ่ม

7. บทบาทของผู้ปกครอง เป็นผู้รับบริการเชิงคุณภาพ เป็นผู้มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ เป็นผู้สนับสนุนโรงเรียน

ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ ซึ่งมาร่วมตัวเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ได้มีโอกาสร่วมจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิผลสูงขึ้น

ตันสเนย์ สาธุ (2548, หน้า 31) กล่าวว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในการดำเนินงานจัดการ ในงานใดงานหนึ่ง โดยได้ผลประโยชน์และเสียผลประโยชน์ร่วมกัน ในการดำเนินงานนั้นทุกคนจะต้องร่วมกันคิด วางแผน ร่วมตัดสินใจ ควบคุม และประสานการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในการจัดการศึกษานั้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้บริหาร นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่น

ประชุม โพธิกุล (2550, กรกฎาคม 12) กล่าวถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจเป็นปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มซึ่งเชื่อว่าตนมีสิทธิในขนาดขององค์การ ที่มีการวางแผนต้องวินิจฉัยบุคคลเหล่านี้ และพยากรณ์ว่าบุคคลเหล่านี้จะสนองต่อแผนกลยุทธ์อย่างไร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึง ผู้จัดการ และบุคลากรอื่นๆ ลูกความหรือลูกค้า ผู้จัดจำหน่าย สหภาพแรงงาน รัฐบาล เจ้าหนี้ เจ้าของกิจการและผู้ถือหุ้น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

สรุปได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในการดำเนินการจัดการบริหารงานอย่างใดอย่างหนึ่ง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้น และร่วมแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เกิดขึ้นให้ผ่านพ้นไป เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีที่สุดขององค์การ เพื่อประโยชน์ร่วมกัน

4. ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

ประสิทธิ์ รัตงาม (2546, หน้า 14) ได้รวบรวมขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนที่สอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนในระดับต่าง ๆ ของไทยไว้ ดังนี้

1. การรับนักเรียนและทำทะเบียนนักเรียน
2. การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน

3. การจัดกิจกรรมนักเรียน
4. การจัดบริการนักเรียน
5. การจัดบริการอาหารกลางวัน
6. การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
7. การจัดบริการสุขภาพอนามัย

ดังตัวอย่างการจัดงานด้านกิจการนักเรียนที่จัดตามโรงเรียน ได้แก่ งานบริการด้านสุขภาพอนามัย งานบริการแนะแนว งานบริการสอนซ่อมเสริม การจัดการดูแลนักเรียนและจัดชั้นเรียนที่เหมาะสมกับความถนัดและความสุขใจของนักเรียน การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้ผู้จัดระเบียบวินัย รู้จักปกครองตนเองตามวิถีทางประชาธิปไตย

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานในสถานศึกษา ตามที่ระบุไว้ในระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2537 ครอบคลุมในฝ่ายกิจการนักเรียน 5 งาน คือ

1. งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
2. งานกิจกรรมนักเรียน
3. งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก
4. งานโครงการพิเศษ
5. งานปกครอง

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี (2550 , กรกฎาคม 6) ได้กำหนดขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินการจัดตั้งและควบคุม ดูแลองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา เช่น องค์กรเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพ-รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อ.ก.ท.) องค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) องค์กรนักศึกษาศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ค.ท.) องค์กรนักธุรกิจในอนาคต-แห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) องค์กรช่างศิลปหัตถกรรมในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ศ.ท.) เป็นต้น
3. จัดดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติ วันสำคัญทางศาสนา

4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ของนักเรียน นักศึกษา โครงการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และในด้านต่าง ๆ

5. ควบคุมดูแลกิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือและเนตรนารี

6. ส่งเสริมการศึกษาและนันทนาการ ดนตรี ศิลปวัฒนธรรมในสถานศึกษา

7. ดำเนินงานโครงการพิเศษของสถานศึกษา ประสานงานโครงการพิเศษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานป้องกันและปราบปรามสารเสพติด งานแก้ปัญหาป้องกันโรคเอดส์ งานป้องกันและแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท ก่อความไม่สงบในสถานศึกษา เพื่อความมั่นคงของชาติ งานโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตัวเอง เป็นต้น

8. จัดและควบคุม ดูแลสวัสดิการและการให้บริการด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น ร้านค้าจำหน่ายอาหาร น้ำดื่ม เป็นต้น

9. ดำเนินการและอำนวยความสะดวกในการให้บริการต่าง ๆ เช่น การทำบัตรประกันสุขภาพ การทำประกันอุบัติเหตุ การขอใช้สิทธิลดค่าโดยสารยานพาหนะต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

10. จัดหาเวชภัณฑ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฐมพยาบาล และการบริการทางสุขภาพ

11. ดำเนินการเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การบริการทางสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา

12. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อร้ายแรง สิ่งเสพติดต่าง ๆ ตลอดจนการป้องกันรักษา

13. จัดหอพัก ตรวจสอบติดตาม และควบคุมดูแลการเข้าพักในหอพักทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

14. จัดโรงอาหาร วางแผนการจัดระบบและควบคุมดูแลการประกอบอาหาร และการให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา ให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการและสุขลักษณะที่ดี

15. ประสานงานและให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

16. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

17. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

18. รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับขั้น

19. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ งานที่มุ่งจะช่วยสร้างคุณสมบัติที่สำคัญหลายประการ ที่มุ่งให้เกิดแก่นักเรียน เช่น การมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และความเชื่อมั่นในตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยกย่องผู้อื่น อยู่กับผู้อื่นได้ เป็นผู้นำผู้ตามที่ดีตามระบบประชาธิปไตย ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมได้ งานด้านนี้สามารถที่จะจัดและดำเนินกิจการต่างๆให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ ภายใต้งานในฝ่ายกิจการนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน 2) งานกิจกรรมนักเรียน 3) งานสวัสดิการพยาบาล 4) งานโครงการพิเศษ และ 5) งานปกครอง ซึ่งผลที่ได้ก็คือคุณสมบัติอันพึงประสงค์หลายอย่างที่จะเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง

1. งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

1.1) ความหมายของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยให้นักเรียนได้รู้และเข้าใจตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อม สามารถเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาให้กับตนเองได้ สามารถพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ได้ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องรู้ความจำเป็นของการจัดบริการแนะแนวหลักการแนะแนว เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานบริการแนะแนวให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

ธีระวุฒิ ประทุมทรัพย์ (2533, หน้า 72 – 77) ให้ความหมายว่า บริการสำคัญของการแนะแนว ได้แก่ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล (individual inventory service) บริการให้คำปรึกษาหารือ (counseling service) บริการสนเทศ (information service) บริการจัดวางตัวบุคคล (placement service) บริการติดตามผล (follow up service)

ประสิทธิ์ พงษ์อักษร (2537, หน้า 17) กล่าวว่า iva การปฏิบัติงานบริการแนะแนวในโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อบริการนักเรียนทุกคนมิใช่เพื่อมุ่งบริการนักเรียนคนใดคนหนึ่ง เว้นแต่มีปัญหาเฉพาะด้านโดยมุ่งหวังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนายิ่งขึ้นตลอดไป

สุวรรณ ทองคำ (2545, หน้า 64) กล่าวว่า บริการแนะแนวดำเนินการจัดให้มีบุคลากรแนะแนวในโรงเรียน จัดให้มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแนะแนว จัดให้มีเอกสารในการดำเนินการแนะแนว ให้ความรู้แก่บุคลากรผู้ทำหน้าที่แนะแนวด้วยการส่งเข้าประชุมอบรม สัมมนา หรือจัดหาหนังสือคู่มือให้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านแนะแนว ตรวจสอบ การจัดทำระเบียบสะสม จัดทำแฟ้ม เกี่ยวกับกรณีควรศึกษาเด็กที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล การนำข้อมูลที่ได้จากการแนะแนวไปใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดสวัสดิการให้แก่ นักเรียน เช่น การจัดสวัสดิการเครื่องเขียนแบบเรียน เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ทุนการศึกษา และการจัดสวัสดิการทุนอาหารกลางวัน เป็นต้น

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมาย งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพ แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ประกอบการด้านต่างๆ เช่น วางแผนการจัดหางาน ติดต่อประสานงานสถานประกอบการเพื่อการฝึกงาน จัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ การให้คำปรึกษาและแนะแนวศึกษาต่อและประกอบอาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวิ (2550, กรกฎาคม 6) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน หมายถึง งานที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพ ตลอดจนประสานภาคีด้านแรงงาน ให้แก่นักเรียนให้มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน หมายถึง กระบวนการช่วยให้แก่นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง จัดขึ้นเพื่อบริการนักเรียนทุกคนมิใช่เพื่อมุ่งบริการนักเรียนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ สามารถเลือกในสิ่งที่ดีและเหมาะสมกับตนเอง

1.2 ความสำคัญของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานในสถานศึกษา (2550, กรกฎาคม 5) กล่าวถึง ความสำคัญของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานว่า ระบบงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการปฏิรูประบบงานแนะแนวของการอาชีวศึกษาในมิติใหม่ของการพัฒนาระบบงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ดังนี้

(1) สร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หอการค้า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ เป็นต้น เพื่อเป็นการแสวงหาพันธมิตรและประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาประสิทธิภาพงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

(2) จัดตั้งศูนย์แนะแนวอาชีพและจัดหางาน ในระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับสถาบันอาชีวศึกษา และระดับสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดระบบเครือข่ายการแนะแนวอาชีพและจัดหางาน รวบรวมข้อมูลเผยแพร่ และสารสนเทศด้านการแนะแนวอาชีพและจัดหางานแก่นักเรียน นักศึกษา และสาธารณชน

(3) พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

(4) มุ่งเน้นการส่งเสริมการมีงานทำและการประกอบอาชีพอิสระ และการเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ในช่วงระหว่างการศึกษาและหลังจากจบการศึกษา เพื่อเป็นการใช้

เวลาว่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ แก่ไขความยากจน และความอยู่ดีกินดีของผู้เรียน ทางด้านอาชีวศึกษา

สุชาติ เทพสง่า (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ความสำคัญของงานแนะแนว อาชีพและจัดหางาน ไว้ดังนี้

- (1) มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา
- (2) การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อให้พร้อมต่อการออกไปประกอบอาชีพของนักเรียน นักศึกษา

- (3) การพัฒนาบุคลิกภาพ
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาในด้านการศึกษาต่อและการออกไปประกอบอาชีพ

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ความสำคัญของงานแนะแนว อาชีพและจัดหางาน ดังนี้

- (1) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง
- (2) วางแผนการจัดหางาน ติดต่อบริษัทงานสถานประกอบการเพื่อการฝึกงาน

- (3) จัดสรรทุนการศึกษาและการประกอบอาชีพ
- (4) ให้คำปรึกษาและแนวการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน คือ เป็นบริการ ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งเรื่องส่วนตัว การศึกษาเล่าเรียน การตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต หน้าที่การงาน บุคลิกภาพ รวมถึงการฝึกให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตัวเอง

1.3 ขอบข่ายของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

คู่มือนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 131) ได้กำหนด ขอบข่ายของการบริการแนะแนวอาชีพและจัดหางาน มี 7 บริการ มีดังนี้

- (1) การบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - ความหมายของการบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2533, หน้า 72 – 77) กล่าวว่าบริการ รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลจัดขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเท็จจริง เป็นกิจกรรมที่ครูแนะแนว กระทำร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนคนเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูประจำชั้น และ

อาจารย์ที่ปรึกษาในกิจกรรม รวมทั้งบิดา มารดาและเพื่อนของนักเรียนที่กระทำกิจกรรมร่วมกันด้วย หลักการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนอยู่ที่ยังทำอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่นักเรียนเข้าเรียนไป จนกระทั่งนักเรียนออกจากโรงเรียนไป

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 30) ให้ความหมายของการรวบรวมข้อมูลนักเรียน หมายถึง บริการที่จัดขึ้น เพื่อให้รู้จักนักเรียนทุกด้าน เช่น ความสนใจ ความถนัด ทักษะ ทักษะ สภาวะครอบครัว และเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพภาวะตลาดแรงงาน ข้อมูลที่รวบรวม เช่น ข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลการศึกษา ข้อมูลบริษัทที่รับสมัครงาน ข้อมูลการประกอบอาชีพส่วนตัว

คู่มือนักเรียน – นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 131) กล่าวถึง การบริการรวบรวมข้อมูล (data collection service) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ของนักเรียน มี 3 ประการ ดังนี้

1) รวบรวมข้อมูลของนักเรียน เป็นการรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ทักษะ สภาวะครอบครัว และอื่น ๆ เพื่อให้รู้จักนักเรียนและช่วยเหลือ นักเรียนในกรณีมีปัญหาหรือต้องการพัฒนาตนเองต่อไป

2) รวบรวมข้อมูลตลาดแรงงาน เป็นการรวบรวมแหล่งงานด้านช่างอุตสาหกรรม ภาวะความต้องการแรงงาน และคุณสมบัติของแรงงานที่ตลาดต้องการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับ การเตรียมตัววางแผนในการประกอบอาชีพ

3) รวบรวมข้อมูลสถานศึกษา เป็นการรวบรวมข้อมูลของสถานศึกษาในระดับ สูงกว่า ปวช. และปวส. ในด้านสาขาที่เปิดสอน การสอบคัดเลือก สถานที่ตั้งและค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจและวางแผนในการศึกษาต่อระดับสูง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นบริการที่เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ทักษะ และสภาวะครอบครัวโดยเก็บไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้รู้จักนักเรียนและช่วยเหลือในกรณีที่มีปัญหาช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนต่อไปและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือและวิธีการในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

(2) บริการสนเทศ

ความหมายของบริการสนเทศ

ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์ (2533, หน้า 76) ให้ข้อคิดเห็นว่าบริการนี้ จัดขึ้นเพื่อให้ความรู้ด้านข้อมูล หรือที่เรียกกันว่าข่าวสารด้านต่าง ๆ คือ ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา ด้านส่วนตัวและสังคม

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 30) กล่าวถึง บริการสนเทศ คือ บริการเพื่อให้ข่าวสาร ความรู้ที่จำเป็นแก่นักเรียน ที่เกี่ยวกับอาชีพ การศึกษา และพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น การปฐมนิเทศ, การปัจฉิมนิเทศ, จัดบอร์ดแจ้งตำแหน่งงานว่าง, แนะนำ อาชีพอิสระ การเตรียมพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน, การศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป และการพัฒนา บุคลิกภาพ

คู่มือนักเรียน - นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 131) การบริการสนเทศ (information service) เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับการ ประกอบการตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับตนเองได้ ให้บริการสนเทศไว้ 2 ลักษณะ คือ

1) ห้องสมุดอาชีพ ได้จัดทำข้อมูลไว้บริการ เช่น ทำเอกสารแนะนำอาชีพ ข้อมูล สถานประกอบการ แนวทางการประกอบอาชีพ

2) บอร์ดประชาสัมพันธ์ ได้จัดบอร์ดเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การรับ สมัครงาน อาชีพอิสระ การเตรียมตัวสมัครงาน การเตรียมตัวศึกษาต่อ และการดูแลสุขภาพจิต

สรุปได้ว่า การบริการสนเทศ เป็นบริการที่ให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ นักเรียนทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม จัดศูนย์สนเทศแนะแนว ทำป้ายสนเทศให้ ข้อมูล ข่าวสาร จัดทำเอกสารติดต่อขอเอกสาร หรือข้อมูลจากสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อ เลือกอาชีพ สามารถเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิต ได้อย่างถูกต้อง

(3) บริการให้คำปรึกษา

ความหมายของบริการให้คำปรึกษา

ธีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์ (2533, หน้า 75) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา มุ่งช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาให้สามารถแก้ปัญหาให้กับตนเองได้ ให้อุจกกและเข้าใจตนเอง ให้ เข้าใจผู้อื่น และสิ่งอื่นรอบตนเองและเพื่อให้สามารถนำตนเองได้ วิธีการในภารกิจของบริการนี้ ครูแนะแนวเลือกใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบนำทาง (directive counseling) โดยครูแนะแนวยึด ตนเองเป็นหลัก และเชื่อว่าการให้ข้อมูลตรง ๆ แก่นักเรียนมีคุณค่าและยังเชื่อต่อไปว่า นักเรียนเอง ก็ต้องการข้อมูลชนิดนี้บอกตรง ๆ มักแนะนำและให้นักเรียนคล้อยตามความคิดเห็นของตน สำหรับ แบบไม่นำทาง (non - eirective counseling) ครูแนะแนวยึดนักเรียนเป็นหลัก โดยเชื่อว่านักเรียน มีปัญหา มีความสามารถในการแก้ปัญหาของตนเองได้ ครูแนะแนวช่วยลดอารมณ์ค้างที่เป็นอุปสรรค ขัดขวางมิให้นักเรียนเห็นวิธีการแก้ปัญหาของตน จะกระตุ้นให้นักเรียนมองปัญหาและสิ่งแวดล้อม รายรอบและพยายามหาทางให้นักเรียนช่วยเหลือตนเอง ให้เข้าใจตนเอง ไม่บังคับนักเรียนให้ตัดสินใจ

ตามใจครู ไม่ตำหนินักเรียน และช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการสนทนาแสดงความคิดเห็น และระบายความรู้สึกในใจออกมา พยายามฟังคำพูดของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนหาทางแก้ปัญหาของตนเอง ส่วนการให้คำปรึกษาแบบประสมประสาน (electric counseling) นั้น ครูแนะแนวเลือกวิธีให้คำปรึกษาแบบนำทาง กับแบบไม่นำทางมาประยุกต์ใช้แบบประสมประสาน และขึ้นอยู่กับทักษะส่วนตัวของครูแนะแนว ว่าถึงจังหวะใดต้องใช้แบบใดไม่มีการแบ่งเวลาว่าใช้แบบนั้นนานเท่าไร แล้วใช้อีกแบบหนึ่ง ทักษะการให้คำปรึกษาจะช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการเลือกใช้วิธีแต่ละวิธีให้เหมาะสม กับสถานการณ์

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 30) กล่าวถึงบริการให้คำปรึกษาว่า หมายถึง บริการเพื่อให้นักเรียน สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยให้คำปรึกษาในด้านการวางแผนการเรียน ปัญหาด้านการเรียน การปรับตัว และการพัฒนาบุคลิกภาพ

คู่มือนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 131) บริการให้คำปรึกษา (counseling service) เป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนขอรับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อม สามารถใช้สติปัญญาและความสามารถของตนเองในการตัดสินใจแก้ปัญหาการเผชิญหน้า การปรับตัว การพัฒนาตนเอง ในการตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม ลักษณะของการบริการให้คำปรึกษา มีดังนี้

- 1) การบริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา
- 2) บริการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคมและการปรับตัว
- 3) บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- 4) บริการให้คำปรึกษาด้านการเงิน

สรุปได้ว่า บริการให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาให้สามารถเข้าใจตนเองและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง บริการให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง จดการบันทึกการให้คำปรึกษาและติดตามผลการให้คำปรึกษา แก่เด็กนักเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานบริการให้คำปรึกษา เพื่อสามารถช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(4) บริการจัดวางตัวบุคคล

ความหมายของบริการจัดวางตัวบุคคล

คู่มือนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 132) การบริการจัดวางตัวบุคคล (placement service) เป็นการบริการที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้รับความช่วยเหลือ แก้อุปสรรค หรือมีการฝึกฝนการทำงานที่เหมาะสมกับตนเอง แล้วได้รับประสบการณ์ทางด้านการศึกษาและอาชีพ บริการที่จัดขึ้น ได้แก่

4.1 การจัดงานระหว่างเรียนและภาคนอกเวลา เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีเงินค่าใช้จ่ายในการศึกษา รวมถึงเป็นการฝึกประสบการณ์ทางอาชีพ

4.2 บริการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา เพื่อให้นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อย ได้มีโอกาสศึกษาต่อจนจบตามหลักสูตรที่ต้องการ เป็นการดำเนินการตามโครงการเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาล

สรุปได้ว่า บริการจัดวางตัวบุคคล เป็นการช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์ทางด้านการศึกษาและอาชีพ เหมาะสมกับความสามารถจัดหาทุนสนับสนุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) บริการติดตามผลและประเมินผล

ความหมายของบริการติดตามผลและประเมินผล

ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2533, หน้า 77) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าบริการนี้จัดขึ้นเพื่อทราบว่าการแนะแนวที่จัดและให้นักเรียนไปแล้วนั้นเป็นอย่างไร มีสิ่งใดต้องปรับเปลี่ยนให้เพียงพอและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อทราบว่านักเรียนรายบุคคลที่ได้รับการแนะแนวอย่างใดไปครั้งหนึ่งแล้วนั้น มีความสามารถก้าวหน้าไปถึงไหน การบริการติดตามผล ยังครอบคลุมไปถึงกิจกรรมติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ว่าไปเรียนต่อหรือไปประกอบอาชีพอะไร อยู่ที่ใด

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 30) กล่าวถึงบริการติดตามผลและประเมินผล หมายถึง บริการที่จัดขึ้นดังนี้

- 1) เพื่อวิทยาลัยจะได้หาแนวทาง ในการช่วยเหลือนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ที่ยังว่างงาน
- 2) เพื่อรวบรวมสถิติผู้สำเร็จการศึกษา การมีงานทำ การว่างงาน เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
- 3) เพื่อวิทยาลัยจะได้ขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าในการพัฒนาวิทยาลัย

ความร่วมมือของนักเรียนต้องงานติดตามผล มีดังนี้

- 1) วิทยาลัยจะจัดส่งไปรษณียบัตรติดตามผลไปยังนักเรียน
- 2) นักเรียนผู้สำเร็จการศึกษาตอบคำถามลงในไปรษณียบัตร แจ้งให้

วิทยาลัย ทราบว่าท่านศึกษาต่อ มีงานทำ วางงานหรือกำลังรองาน

3) ขอความร่วมมือ นักเรียนผู้สำเร็จการศึกษา ในการตอบแบบสอบถาม และส่งคืนกลับวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ตามที่ขอความร่วมมือ

4) นักเรียนผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วหากมีปัญหาในการหางาน และการทำงาน งานแนะแนวยินดีให้คำปรึกษา

5) ขอความร่วมมือนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาและมีงานทำ ในการแจ้งตำแหน่ง งานว่างในสถานประกอบการที่ทำงานอยู่ ให้งานแนะแนวทราบ เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษารุ่นน้องต่อไป

คู่มือนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 132) บริการติดตามผลและประเมินผล (follow up and evaluation service) เป็นบริการที่จะช่วยให้ทราบว่าบริการแนะแนวได้ผลงานมากน้อยเพียงใดโดยติดตามทั้งนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนดำเนินการหรือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผนไว้ หรือตามที่ได้รับ的帮助เหลือจากบริการแนะแนวว่าประสบผลสำเร็จหรือมีปัญหาอย่างไร จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงบริการแนะแนวของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า การติดตามผลและประเมินผล เป็นการติดตามการศึกษาต่อของนักเรียน นำข้อมูลมาเพื่อการปรับปรุง พัฒนาการเรียนของนักเรียนปัจจุบัน สามารถวางแผนการพัฒนาแก้ไขได้อย่างถูกต้อง เป็นบริการที่ผู้เกี่ยวข้องกับบริการแนะแนวจัดขึ้น เพื่อติดตามผลความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องการให้บริการด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการติดตามผล เพื่อจะสามารถนำข้อมูลที่ถูกต้องใกล้เคียงมาพัฒนาได้อย่างเหมาะสมที่สุด

(6) บริการจัดหางาน

ความหมายของบริการจัดหางาน

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 31) กล่าวถึงบริการจัดหางาน หมายถึง การเป็นศูนย์กลางในการประสานสัมพันธ์ ระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา โดยเป็นที่รวบรวมตำแหน่งงานตามที่สถานประกอบการแจ้งความประสงค์ ในการรับสมัครงาน และช่วยหางานให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ได้มีงานทำตรงตามสาขาที่เรียน รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ในการเตรียมตัวสมัครงาน ซึ่งนักเรียนที่สนใจต้องยื่นใบสมัครและ

ขอรับบริการได้ทั้งงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน เมื่อนักเรียนได้งานทำ ขอความกรุณาแจ้งให้หน่วยจัดหางานของวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรีทราบ เพื่อรวบรวมสถิติ

คู่มือนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 132) ได้กล่าวว่าเป็นบริการที่ช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทราบแหล่งงาน ตำแหน่งงานว่าง ลักษณะการประกอบการ คุณสมบัติที่สถานประกอบการต้องการวิธีการสอบสัมภาษณ์เข้าทำงาน ค่าจ้างแรงงาน และเป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้สำเร็จการศึกษากับสถานประกอบการในการรับสมัครและการสอบคัดเลือกเข้าทำงาน เพื่อให้นักเรียน ที่สำเร็จการศึกษามีงานทำ

สรุปได้ว่า บริการจัดหางาน เป็นบริการที่เป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้ผู้ที่ใกล้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ได้รับรู้ รับทราบแหล่งงาน ตำแหน่งงาน และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อมีความรู้สำหรับการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนการสมัครเข้าทำงาน และเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตัวเอง

(7) บริการเงินกู้เพื่อการศึกษา

ความหมายของบริการเงินกู้เพื่อการศึกษา

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546 , หน้า 31) กล่าวว่า บริการเงินกู้เพื่อการศึกษา หมายถึง การประสานงานของงานแนะแนวฯ กับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาล โดยมีขั้นตอนการขอเงินกู้ ดังนี้

- 1) แจ้งความต้องการขอยืมเงิน นักเรียนที่มีศิษย์ขอกู้ยืมเงิน จะต้องมียุทธศาสตร์ตามที่รัฐบาลกำหนด ขอรับแบบ คำขอกู้ยืมเงินและจัดเตรียมเอกสารตามที่กำหนด
- 2) ยื่นคำขอกู้เงิน นักเรียนยื่นคำขอกู้เงินที่งานแนะแนวฯ ของวิทยาลัยฯ
- 3) ทำสัญญากู้ยืมเงิน นักเรียนที่ได้รับการพิจารณาให้กู้ยืมเงิน เขียนสัญญากู้ยืมเงิน และเปิดบัญชีเงินฝาก
- 4) ทำสัญญาค้ำประกัน ผู้ปกครองมาทำสัญญาค้ำประกัน การกู้ยืมเงินของนักเรียน ที่งานแนะแนวของวิทยาลัยฯ

คู่มือนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 132) ได้กล่าวว่าเป็นบริการที่ช่วยให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และมีคุณสมบัติตรงตามที่รัฐบาลกำหนด ได้มีโอกาสแจ้งความต้องการและดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อการกู้ยืมอย่างถูกต้อง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีสิทธิรับเงินกู้ยืมเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาของนักเรียนต่อไป

สรุปได้ว่า บริการเงินกู้เพื่อศึกษามีขึ้นเพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นได้มีโอกาสได้รับทุนทรัพย์เพื่อใช้จ่ายในการเรียนในสาขาวิชาที่ถนัดให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

คู่มือปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานในสถานศึกษา (2550, กรกฎาคม 5) ขอบข่ายการดำเนินงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การแนะแนวประกอบด้วย 5 งานหลัก ดังนี้

1) งานศึกษารวบรวมข้อมูล เป็นการศึกษา และรวบรวมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เรียนในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการทำความรู้จัก และช่วยเหลือผู้เรียนต่อไป นอกจากนี้บริการรวบรวมข้อมูลจะครอบคลุมไปถึง การสำรวจความต้องการตลาดแรงงาน ข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ สำหรับการเผยแพร่ให้แก่ผู้เรียน

2) งานสารสนเทศ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจด้าน การศึกษา อาชีพส่วนตัว สังคมและภาวะตลาดแรงงานและการพัฒนาบุคลิกภาพแก่ผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เลือกแนวทางการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

3) งานให้คำปรึกษา เป็นการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในการแก้ปัญหา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง งานนี้จะได้ผลดีหากผู้เรียนมีความเชื่อถือไว้วางใจและศรัทธาในตัวครูผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับความรู้ และบุคลิกภาพของครูผู้ให้คำปรึกษาเป็นสำคัญ

4) งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การฝึกฝนทั้งทางด้านการศึกษาและอาชีพ ให้เหมาะสมถูกต้องตรงกับ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเอง

5) งานติดตามและประเมินผล เป็นการติดตามผลของผู้เรียนที่สำเร็จจากสถานศึกษาไปแล้วและกำลังเรียนอยู่ เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนสามารถดำเนินการหรือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผน หรือตามที่ได้รับช่วยเหลือจากงานแนะแนวว่า ประสบผลสำเร็จหรือมีปัญหาอย่างไร รวมทั้งติดตามการดำเนินงานต่างๆ ของงานแนะแนว เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงบริการแนะแนวอาชีพและจัดหางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

จากการศึกษาค้นคว้า ขอบข่ายของการบริการแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน คืองานที่จัดขึ้นเพื่อบริการนักเรียนทุกคนภายในโรงเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้รับบริการด้านทุนการศึกษาทั้งนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและนักเรียนที่มีฐานะยากจน ด้านการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ หน้าที่การงาน การปฏิบัติตนร่วมกับบุคคลในสังคม ฝึกให้เป็นคนมองโลกกว้าง มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล เป็นคนที่มี ความรู้คู่คุณธรรม รู้จักตัวเองและผู้อื่น สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

2) งานกิจกรรมนักเรียน

2.1) ความหมายของงานกิจกรรมนักเรียน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2535, หน้า 35) ได้แบ่งกิจกรรมนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาไว้ 7 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรของชุมนุมวิชาการต่างๆ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะมีส่วนเสริมสร้างเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ขึ้น

(2) ด้านกีฬา ได้แก่ ชุมนุมกีฬาต่าง ๆ เช่น ชุมนุมฟุตบอล ชุมนุมแบดมินตัน เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังความสามัคคี ความรู้จักเสียสละ ความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา ความเป็นคนเคารพกฎกติกาต่าง ๆ เป็นต้น

(3) ด้านบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ส่วนร่วม เช่น การทำความสะอาดในโรงเรียน หรือชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

(4) ด้านนันทนาการหรือด้านสันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการสังสรรค์ การพบปะสังสรรค์ ได้แก่ การจัดงานรื่นเริงต่าง ๆ

(5) ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมนี้มีส่วนช่วยในการปลูกฝังสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยไว้ เช่น กิจกรรมจัดไหว้ครู กิจกรรมเนื่องในวันประเพณีต่าง ๆ ของไทย เป็นต้น

(6) ด้านสิ่งพิมพ์ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนเป็นฝ่ายผลิตขึ้นเอง เช่น หนังสือรุ่นประจำปีของนักเรียน วารสารหรือจุลสารของชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น

(7) ด้านการบริหารหรือการปกครอง กิจกรรมด้านนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการบริหาร ฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นหมู่คณะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของโรงเรียน ได้แก่ สภานักเรียน หรือกรรมการนักเรียน

พรสวรรค์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ (2541, หน้า 18) ได้รวบรวมภาระงานของกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

(1) สภานักเรียน (student council) คือ เป็นคณะกรรมการนักเรียนที่จะช่วยเหลือโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

(2) ชุมนุมต่างๆ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ 1) ชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น และ 2) ชุมนุมกึ่งวิชาการ ซึ่งเป็นไปตามความสนใจ เช่น ชุมนุมถ่ายภาพ ชุมนุมสะสมแสตมป์ เป็นต้น

(3) กิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬา เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกโรงเรียน เป็นต้น

(4) กิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมปลูกเสื่อ อนุภาชาด เป็นต้น

(5) กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง เช่น การจัดแสดงละคร การโต่ว่าที่ การอภิปรายต่าง ๆ เป็นต้น

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 16) ได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนดังนี้

(1) กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ เช่น การฝึกอบรมตามหลักสูตรลูกเสือวิสามัญ เพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีของเยาวชน เพื่อให้บริการแก่ชุมชนและคณะลูกเสือแห่งชาติ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ทำหลายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีประโยชน์และน่าพึงพอใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม และคณะลูกเสือแห่งชาติ

(2) กิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) (FUTURE TECHNICIANS OF THAILAND เรียกชื่อย่อว่า F.T.T) เป็นองค์การที่กรมอาชีวศึกษา จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้อุตสาหกรรมในสถานศึกษากรมอาชีวศึกษา นักเรียนทุกคนต้องเป็นสมาชิกขององค์การ ตามสาขาวิชาที่สังกัดอยู่ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนช่างเทคนิค อุตสาหกรรม แนะแนวเกี่ยวกับโอกาสการประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ สร้างความสามัคคีสนิทสนมคุ้นเคยระหว่างนักเรียนที่เรียนวิชาชีพ ส่งเสริมความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบสูง กระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและสังคม สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและสังคม มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนและเรื่องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ความสามารถและเจตคติที่มีต่อวิชาชีพที่ตนเรียนจนสามารถเป็นผู้นำในกิจการอาชีพของตนได้

(3) กิจกรรมรักษาดินแดน นักศึกษาที่ประสงค์จะเรียนวิชาทหาร (รต.) จะต้องนำหลักฐานต่าง ๆ ที่วิทยาลัยฯ จะแจ้งให้ทราบมาติดต่อกับฝ่ายกิจการนักเรียน

(4) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เช่น ปรับปรุงและดูแลรักษาสวนหย่อม การปลูกต้นไม้ภายในโรงเรียนและร่วมกับชุมชนในบางโอกาส

(5) กิจกรรมทัศนศึกษา เช่น การบรรยายเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับและขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทัศนศึกษาของนักเรียนการจัดทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและเพื่อส่งเสริมความรู้ทางวิชาการตามหลักสูตร

(6) กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริมความรู้ในวิชาการต่าง ๆ การเล่นเกมต่าง ๆ ที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับศัพท์ทางภาษาหรือเกมทางคณิตศาสตร์ การฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมายของ งานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานที่บริหารให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาทั้งในด้านวิชาการ การเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต และการจัดการด้านสวัสดิการนักเรียน

กล่าวโดยสรุป งานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานที่มุ่งจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน ตลอดจนความเป็นอยู่ของตัวนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติด้วยดี เป็นการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ ตลอดจนการมีระเบียบวินัยและการปรับตัวของนักเรียน ให้สามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อมและความสนใจตามความถนัดของนักเรียนในแต่ละคน เพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าและสามารถเข้ากับสังคมให้ได้มากที่สุด มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2.2 ความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียน

พีระพล พูลทวี (2549, หน้า 119) กล่าวถึง ความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียน ดังต่อไปนี้

- (1) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนช่างเทคนิคอุตสาหกรรม
- (2) จัดการแนะแนวเกี่ยวกับโอกาสการประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ
- (3) สร้างความสามัคคีสนิทสนมคุ้นเคยระหว่างนักเรียน นักศึกษาที่เรียนวิชาชีพ
- (4) ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ
- (5) กระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและสังคม โดยใช้ความรู้ความสามารถของตน ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (6) สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับสังคม โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (7) กระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษามีความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียนและเรื่องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่มีต่อวิชาชีพที่ตนเรียนจนสามารถเป็นผู้นำในกิจการอาชีพของตนได้

พรสวรรค์ เลิศวิทยาวินิจฉัย (2550, กรกฎาคม 6) ความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียน คือ งานที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นประสบการณ์แก่นักเรียน และส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียน

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียนว่า

- (1) เป็นงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งชมรมต่างๆ ขึ้นในสถานศึกษา
- (2) จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและท้องถิ่น
- (3) กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือ - เนตรนารี
- (4) ส่งเสริมการศึกษาในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง เป็นงานที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดประสบการณ์แก่นักเรียน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในเรื่องการเรียนและการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มี ความรู้ ความสามารถ มีน้ำใจนักกีฬา สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ในสังคม

2.3 ขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียน

งานกิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่มุ่งจะช่วยสร้างคุณสมบัติที่สำคัญหลายประการที่มุ่งให้เกิดแก่นักเรียน เช่น คุณสมบัติในด้านการมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริตและความเชื่อมั่นในตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยอมรับความจริง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 46 – 52) ได้กำหนดขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

- (1) กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ
- (2) กิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.)
- (3) กิจกรรมรักษาดินแดน
- (4) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
- (5) กิจกรรมทัศนศึกษา
- (6) กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ

วิทยาลัยเทคนิคตาก (2550, มกราคม 22) กล่าวถึง ขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียน ดังนี้ งานกิจกรรมนักเรียน มีหน้าที่

- (1) จัดทำและเสนอขอแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) ระเบียบองค์การนักศึกษาต่อสภาวิทยาลัย
- (2) จัดตั้งและควบคุมดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา

- นักศึกษา
- (3) เป็นศูนย์กลางประสานงานการจัดกิจกรรมของวิทยาลัย และนักเรียน
 - (4) ควบคุมดูแลงบประมาณในการดำเนินงานขององค์การนักเรียน
 - (5) นำเสนอและชี้แจงโครงการและงบประมาณต่อผู้อำนวยการวิทยาลัย
 - (6) เสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา องค์การนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา
- ฝ่ายงาน
- (7) ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือ – เนตรนารี
 - (8) ขอยกเว้นการเข้ารับราชการทหารของนักเรียน นักศึกษา
 - (9) จัดหาอุปกรณ์กีฬาและพลาณามัยของวิทยาลัย
 - (10) อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน นักศึกษาในการฝึกหัดกีฬา
 - (11) ส่งเสริมการกีฬาในวิทยาลัย โดยการจัดการแข่งขันกีฬา ภายในและภายนอกวิทยาลัย และให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในวิทยาลัย เกี่ยวกับการกีฬา
 - (12) เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
 - (13) รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น
- ศูนย์ฝึกพหุศึกษานาวี (2550 , กรกฎาคม 6) กำหนดขอบข่ายของงานกิจกรรม
- นักเรียน ดังนี้
- (1) จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกศูนย์ฝึกพหุศึกษานาวี
 - (2) จัดกิจกรรมกีฬภายใน และกีฬาระหว่างสถาบัน
 - (3) จัดกิจกรรมกีฬาสหนาการ ศิลปวัฒนธรรม
 - (4) จัดกิจกรรมสวัสดิการนักเรียน การทำประกันภัยอุบัติเหตุ
 - (5) กิจกรรมสนับสนุนการศึกษา เช่น ทุนการศึกษา การศึกษาวิชาทหาร
- การขอผ่อนผันการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร และบริการด้านไปรษณีย์
- (6) กิจกรรมบริจาคโลหิตประจำปี
- กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาในทุกๆด้าน ด้วยกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการส่งเสริมทางวิชาการต่างๆ การร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย ยกย่องผู้ทำความดีบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์ จัดศึกษาดูงานเพื่อเปิดโลกทัศน์ของนักเรียนให้ก้าวไกลเหมาะสมกับโลกยุคปัจจุบัน

3. งานสวัสดิการพยาบาล

3.1 ความหมายของงานสวัสดิการพยาบาล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (หมวดที่ 1) ได้ระบุความหมายของการบริหารสุขภาพอนามัยนักเรียนไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สุชาติ โสมประยูร (2542, หน้า 67) กล่าวว่างานอนามัยโรงเรียนประกอบไปด้วยงานที่มีลักษณะสำคัญ 3 ประเภท คือ

- (1) สิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ
- (2) บริการสุขภาพ
- (3) การสอนสุขศึกษา

สุวรรณ ทองคำ (2545, หน้า 64) กล่าวว่างานบริการสุขภาพอนามัย ได้แก่ การจัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียนทุกวัน ประสานงานการตรวจสุขภาพนักเรียนกับเจ้าหน้าที่อนามัยหรือสาธารณสุข ประสานงานโครงการทันตสุขภาพ ควบคุมกำกับการโภชนาการของนักเรียนจัดให้มีการทำรายงานภาวะโภชนาการตามระยะเวลาที่ทางการกำหนด ควบคุมกำกับการจัดทำบัตรสุขภาพนักเรียน ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอนามัยโรงเรียน ในการจัดอบรมนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ควบคุมกำกับและสนับสนุนการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน จัดให้มีห้องพยาบาลและให้บริการด้านรักษาพยาบาลแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย จัดให้มีการพานักเรียนที่เจ็บป่วยส่งสถานพยาบาล

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) งานสวัสดิการพยาบาล หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการภายในสถานศึกษา การรักษาพยาบาล และการตรวจสุขภาพนักเรียน นักศึกษาประจำปี ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้เรื่องป้องกันโรคติดต่อ ตลอดจนดูแลความปลอดภัย และความสะอาดแก่นักเรียนนักศึกษาในการเข้าพักในหอพัก

สรุปได้ว่า งานสวัสดิการพยาบาล หมายถึง การบริการสุขภาพอนามัย เป็น การบริการที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีพลานามัยที่สมบูรณ์ป้องกันรักษาสุขภาพให้การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนประจำวัน แจงบันทึกในระเบียบผู้ป่วย ตรวจสุขภาพประจำปี และจัดทำบัตรสุขภาพ เพื่อเป็นหลักฐานในการติดตาม ป้องกัน รักษาและส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนให้มือนามัยดี สุขภาพแข็งแรง

3.2 ความสำคัญของงานสวัสดิการพยาบาล

พีรพล พูลทวี (2549, หน้า 153) กล่าวถึง ความสำคัญของงานงานสวัสดิการพยาบาล มีดังนี้

- (1) การรักษาพยาบาลและอนามัย
- (2) จัดสวัสดิการร้านค้า
- (3) การบริการจดหมายของนักเรียน
- (4) การจัดบริการร้านค้าสหกรณ์

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ความสำคัญของงานสวัสดิการพยาบาล หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการภายในสถานศึกษา การรักษาพยาบาล การตรวจสุขภาพนักเรียนประจำปี ให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรคติดต่อ ตลอดจนดูแลความประพฤติของนักเรียน

วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน (2550, กรกฎาคม 13) ความสำคัญของงานสวัสดิการ พยาบาล หมายถึง งานที่ดำเนินการดังนี้

- (1) จัดห้องพยาบาลที่มีเตียงและอุปกรณ์การปฐมพยาบาล
- (2) การตรวจสุขภาพประจำปี
- (3) การจัดโรงอาหารและโครงการอาหารกลางวัน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานสวัสดิการพยาบาล คือ การบริการด้านสุขภาพอนามัย การจัดห้องพยาบาล เพื่อให้การปฐมพยาบาลและการรักษาเบื้องต้น มีกิจกรรมบริการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นักเรียนตลอดจนการจัดพื้นที่โรงอาหาร การบริการน้ำดื่มและอาหารที่ถูกสุขอนามัย

3.3 ขอบข่ายของงานสวัสดิการพยาบาล

ธรณิศวรร จิตขวัญ (2542, หน้า 24) ได้รวบรวมขอบข่ายของบริการสุขภาพและการรักษาพยาบาล คือ การที่จะทำให้นักเรียนมีสุขภาพดี เป็นเป้าหมายหลักอย่างหนึ่งของการให้การศึกษาในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์หลัก 3 ประการ คือ 1) การป้องกัน 2) การรักษาและ 3) การให้การศึกษา

คู่มือหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 32) ได้จัดงานสวัสดิการพยาบาลขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนเจริญเติบโตพร้อมในทุกด้าน คือ ทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจ และร่างกาย จึงจัดบริการในด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการร้านอาหาร และร้านค้าสหกรณ์ ซึ่งมีขอบข่ายของงานสวัสดิการพยาบาล ดังนี้คือ

- (1) การรักษาพยาบาลและอนามัย

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรีได้จัดการรักษาพยาบาลและอนามัยโดยมีภาระงานการบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ดังนี้ คือ

(1.1) ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนที่รับอุบัติเหตุภายในโรงเรียนและนักเรียนที่เจ็บป่วยในระหว่างอยู่ที่โรงเรียน

(1.2) ติดตามแจ้งผู้ปกครองทราบในรายที่บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยมาก นำส่งโรงพยาบาล

(1.3) จัดทำบันทึกระเบียบผู้ป่วยไว้เป็นหลักฐานและลงบันทึกในสมุดรับบริการสุขภาพของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันเสมอ

(1.4) ให้บริการตรวจสุขภาพนักเรียนประจำปี ตรวจความดันโลหิต ตรวจปัสสาวะ ตรวจตาบอดสี ตรวจจากรูปเลือด ตรวจสุขภาพทั่วไป และเอ็กซเรย์ทรวงอก (ฟิล์มเล็ก) ซึ่งแพทย์จะรายงานผลให้ทราบและนำผลการตรวจมาบริการให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพอนามัย โรคภัยไข้เจ็บตลอดเวลาทำการโดยเจ้าหน้าที่พยาบาล

(1.5) บริการในโครงการประกันอุบัติเหตุ และการประกันชีวิตแก่นักเรียน เพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ของการคุ้มครองต่อบริษัทประกัน กรณีประสบอุบัติเหตุ หรือเสียชีวิต

(2) สวัสดิการร้านอาหาร

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ได้จัดสวัสดิการร้านอาหารเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนและบุคลากรภายในวิทยาลัยฯ โดยมีหลักการ ดังนี้

(2.1) บริการอาหารราคาประหยัด

(2.2) อาหารถูกหลักอนามัย

(2.3) บริการน้ำดื่มตามอาคารต่าง ๆ ในบริเวณวิทยาลัยฯ

(2.4) มีการนัดประชุมเจ้าของร้านอาหารภายในวิทยาลัยฯ เพื่อกำหนดราคาอาหารให้เหมาะสม รวมถึงการทำความสะดวกอุปกรณ์ต่าง ๆ

(2.5) จัดบริการร้านอาหารให้เพียงพอต่อบุคคลภายในวิทยาลัย

วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน (2550, กรกฎาคม 13) กำหนดขอบข่ายของงานสวัสดิการพยาบาลว่า หมายถึง

(1) การจัดห้องพยาบาล มีเตียงและอุปกรณ์การปฐมพยาบาล ครูภัณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพของนักเรียนนักศึกษา พร้อมทำทะเบียนประวัติ

(2) จัดโรงอาหาร และโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กยากจน

(3) จัดทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจน

(4) จัดให้นักเรียนนักศึกษาพักตามบ้านพักครู – อาจารย์ และหน่วยงานฟาร์ม เพื่อฝึกงานและประหยัดค่าใช้จ่าย ในการศึกษาเล่าเรียน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานสวัสดิการพยาบาล หมายถึง งานที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ ให้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ โดยโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการเป็นผู้บริการด้านการป้องกันรักษาและให้คำปรึกษา จัดการปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ถูกต้องแก่นักเรียนที่ได้รับอุบัติเหตุและเจ็บป่วยภายในโรงเรียน การตรวจสุขภาพประจำปีของนักเรียน การจัดหาอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขอนามัย จัดเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาลเพื่อให้บริการด้านจัดทำบันทึกระเบียบผู้ป่วย และช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม ให้นักเรียนเจริญเติบโตพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจและร่างกาย

4. งานโครงการพิเศษ

4.1 ความหมายของงานโครงการพิเศษ

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 34) สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงในด้านบวก ซึ่งทำให้ได้เห็นความเจริญทั้งด้านสิ่งก่อสร้าง เทคโนโลยี การสื่อสาร ที่มีความสะดวกสบายมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายได้อย่างฉับไวทั่วโลก มีผลต่อการเพิ่มพูนความทันสมัยและความสะดวกสบายให้กับคนบางกลุ่มที่มีความพร้อมทั้งฐานะและโอกาสแต่ในขณะเดียวกันคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ด้อยโอกาสและอยู่ตามชนบท กลับมีโอกาสดำเนินการเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงไม่มาก การเปลี่ยนแปลงของสังคมไม่ใช่จะมีผลทางด้านบวกเท่านั้นในขณะเดียวกันก็มีการเปลี่ยนแปลงด้านลบ คือ การเกิดชุมชนแออัด มีปัญหาเด็กเร่ร่อน โสเภณี การแพร่ระบาดของยาเสพติด สื่อลามก อนาจาร การมีเพศสัมพันธ์อันไม่เหมาะสม ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนที่เป็นนักเรียนและดูเหมือนว่าปัญหานี้จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นทุกขณะ

ปัจจุบันนี้ ทุกหน่วยงานในสังคมโดยเฉพาะสถานศึกษาได้ตื่นตัว และให้ความสำคัญ ในปัญหาการใช้ยาเสพติดของนักเรียน จนกำหนดเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาดามลักษณะของปัญหาและสภาพแวดล้อม วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรีเป็นสถานศึกษาที่ประสบกับปัญหานี้เช่นกัน และได้ทำการแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้มาโดยตลอด โดยการร่วมมือจากหลาย ๆ ส่วน เช่น ตำรวจ ชุมชน บัปส. ฯลฯ

ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 36) ด้วยสภาพปัจจุบันปัญหายาเสพติด ได้แพร่ระบาดเข้ามาในกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนมีการใช้ยาเสพติดประเภท “ยาบ้า” กันเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านครอบครัวมีผลกระทบต่อชีวิตและสังคม งานโครงการพิเศษวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี จึงมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยวิธีการ 3 ด้าน คือ 1) การรณรงค์ป้องกัน 2) การปราบปราม และ 3) การบำบัดรักษา เพื่อลดปัญหายาเสพติดภายในวิทยาลัยให้หมดสิ้นไป

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) งานโครงการพิเศษ หมายถึง งานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการรณรงค์และป้องกันยาเสพติด รณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ ดำเนินโครงการอาชีวศึกษาพัฒนา งานโครงการพระราชดำริ งานป้องกันและแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา

พีระพล พูลทวี (2549, หน้า 145) กล่าวว่า งานโครงการพิเศษ เป็นงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งในปัจจุบันต้องยอมรับกันว่าเยาวชนไทยโดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา ยังคงใช้ยาเสพติดกันทั้งบุหรี กัญชา เฮอร์อีน สุรา ฯลฯ โดยเฉพาะยาบ้า นั้น ในอดีตที่ผ่านมานิยมใช้เสพกันมาก หากย้อนกลับไปปัจจุบันนี้รัฐบาลได้ปราบปรามอย่างจริงจังแต่ปัญหายาเสพติดก็ยังไม่หมดไปจากสังคมไทย งานโครงการพิเศษ ได้เล็งเห็นปัญหาและได้วางแผนป้องกัน ปราบปราม ตลอดจนหาทางแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน (2550, กรกฎาคม 13) กล่าวถึง งานโครงการพิเศษว่า หมายถึง เป็นงานที่ค่อนข้างปฏิบัติยาก ผู้รับผิดชอบควรเป็นผู้ที่มีความอาวุโสพอสมควร เพราะลักษณะงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างงานปกครอง กับงานแนะแนวฯ การป้องกันและแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา เป็นหน้าที่โดยตรงของกรรมการสถานศึกษา เป็นงานที่มีกิจกรรมน้อย

สรุปได้ว่า งานโครงการพิเศษ หมายถึง งานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อปัญหายาเสพติด โรคเอดส์ และปัญหาการก่อความไม่สงบ ในสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของวิทยาลัย เป็นผู้กำหนดยุทธวิธีในการปฏิบัติงานร่วมกับฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายบำบัด ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมการป้องกันการแก้ไข และการติดตามผล ตลอดจนกำหนดบทลงโทษในกรณีที่นักเรียนที่ใช้ยาเสพติดไม่ประพฤติปฏิบัติตาม

4.2 ความสำคัญของงานโครงการพิเศษ

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า36) กล่าวถึง ความสำคัญของงานโครงการพิเศษ คือ มุ่งเน้นที่จะดำเนินการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในวิทยาลัย

พีระพล พูลทวี (2549, หน้า 145) กล่าวถึง ความสำคัญของงานโครงการพิเศษ คืองานที่การดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควบคู่ไปกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ซึ่งแบ่งการดำเนินการออกเป็นด้าน ดังนี้

(1) ด้านการรณรงค์ป้องกัน มีวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้สร้างความเข้าใจให้นักเรียน นักศึกษา เกิดความตระหนัก เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

(2) ด้านการปราบปราม มีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามผู้ค้า ผู้เสพ ตลอดจนค้นหากลุ่มเสี่ยงตามสถานที่ล่อแหลมต่อการใช้ยาเสพติด และมีส่วนร่วมในเรื่องเพศ ซึ่งอาจนำมาซึ่งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์

(3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียน นักศึกษา ที่ติดยาเสพติด ใช้ยาเสพติดน้อยลง จนนำไปสู่การรักษาได้อย่างถาวร

สุชาติ เทพสง่า (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ความสำคัญของงานโครงการพิเศษว่า หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับ การพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพคุณภาพนักเรียน นักศึกษา เช่น การควบคุมดูแลด้านปัญหายาเสพติด การทะเลาะวิวาททั้งในและนอกสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานโครงการพิเศษ หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับ การพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด การป้องกันโรคติดต่อร้ายแรงและการทะเลาะวิวาท

4.3 ขอบข่ายของงานโครงการพิเศษ

โดยภาพรวมของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ข้อมูลหัวหน้างานวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 36) มุ่งเน้นที่จะดำเนินการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในวิทยาลัยฯ 3 ประการ ดังนี้

(1) ด้านการรณรงค์ / ป้องกัน

(1.1) จัดกิจกรรมรณรงค์

(1.2) จัดอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ

(1.3) สร้างนักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติด

(2) ด้านปราบปราม

(2.1) ออกตรวจตามบริเวณที่ล่อแหลมต่าง ๆ เช่น ห้องน้ำ สถานบันเทิง

ร้านค้า ฯลฯ

(2.2) สุ่มตรวจปัสสาวะ

(2.3) สอบขยายผล

(3) ด้านการบำบัดรักษา

ดำเนินการจัดกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เป็นกลุ่มเบา กลุ่มหนัก กลุ่มหนักมาก และกลุ่มผู้ค้า โดยแต่ละกลุ่มใช้วิธีการบำบัดที่แตกต่างกันออกไป คือ

(3.1) กลุ่มเบา ใช้วิธีบำบัด ดังนี้ 1) เชิญผู้ปกครองนักเรียน 2) ทำสัญญา

ผู้หลงผิด 3) ควบคุมความประพฤติ และ 4) ติดตามผลตรวจปัสสาวะเป็นระยะ ๆ

(3.2) กลุ่มหนัก วิธีการบำบัด คือ 1) เชิญผู้ปกครองนักเรียน 2) ทำสัญญาผู้หลงผิด 3) ส่งตัวเข้ารับการรักษาตามสถานบำบัด เช่น โรงพยาบาลต่าง ๆ 4) ควบคุมความประพฤติ และ 5) ติดตามผล

หากไม่ปฏิบัติตามข้างต้นทางวิทยาลัยจะดำเนินการให้พักการเรียนทันที

(3.3) กลุ่มหนักมาก ใช้วิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ 1) เชิญผู้ปกครองนักเรียน 2) ทำสัญญาผู้หลงผิด และ 3) ดำเนินการสั่งพักการเรียนเพื่อเข้ารับการรักษา เมื่อหายดีแล้วจึงทำเรื่องบอกกับเข้าเรียนใหม่ (โดยมีใบรับรองที่ผ่านการเข้ารับการรักษาแล้วจากสถานบำบัด)

พระพล พูลทวี (2549, หน้า 145) ขอบข่ายการดำเนินงานโครงการพิเศษ คือ การดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควบคู่ไปกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ซึ่งแบ่งการดำเนินการออกเป็นด้าน ดังนี้

(1) ด้านการรณรงค์ป้องกัน มีวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้สร้างความเข้าใจให้นักเรียน นักศึกษา เกิดความตระหนัก เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

(1.1) กิจกรรมทางการศึกษา ได้มีนโยบายให้จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและเอดส์เพื่อให้รู้เท่าทันและสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและเอดส์ กิจกรรมที่จัด ได้แก่ 1) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 2) กิจกรรมค่ายลูกเสือ และ 3) กิจกรรมชมรม ฯลฯ

(1.2) กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียน นักศึกษา ได้รู้ทันข่าวสารก่อให้เกิดความตระหนักในปัญหาและผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น กิจกรรมที่จัด ได้แก่ 1) กิจกรรมหน้าเสาธง 2) กิจกรรมประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย 3) กิจกรรมเนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันงดสูบบุหรี่โลก วันต่อต้านเอดส์โลก วันต่อต้านยาเสพติดโลก ฯลฯ 4) กิจกรรมการประกวดต่าง ๆ เช่น คำขวัญ เรียงความ บอร์ด

(1.3) กิจกรรมทางเลือก มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมให้กับนักเรียน นักศึกษา ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ กิจกรรมการปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษาเข้าใหม่ การฝึกนั่งสมาธิ กิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กิจกรรมของชมรมต่าง ๆ กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 3) ด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายใน การแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งการเล่นกีฬาในยามว่าง การตรวจสุขภาพประจำปี

(2) ด้านการปราบปราม มีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามผู้ค้า ผู้เสพ ตลอดจนค้นหากลุ่มเสี่ยงตามสถานที่ล่อแหลมต่อการใช้ยาเสพติด และมีวามสนใจในเรื่องเพศ ซึ่งอาจนำมาซึ่งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์โดยจัดกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมคุ้มครองสวัสดิภาพกลุ่มเสี่ยง 2) กิจกรรมสายตรวจโรงเรียน 2) การสืบหาข่าว 3) ตำรวจโรงเรียน และ 4) การสอบขยายผลจากนักเรียนกลุ่มเสี่ยง หัวหน้ากลุ่ม นักเรียนแกนนำ ครู – อาจารย์ เจ้าหน้าที่

(3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียน นักศึกษาที่ติดยาเสพติด ใช้ยาเสพติดน้อยลง จนนำไปสู่การรักษาได้อย่างถาวร การดำเนินกิจกรรม มีดังนี้ 1) การให้คำปรึกษา โดยครูที่ปรึกษา 2) กิจกรรมคลินิกสุขภาพ "คลินิกคลายทุกข์" 3) กิจกรรมสถานบำบัด 4) กลุ่มบำบัด, ครอบครัวบำบัด 5) กิจกรรมการควบคุม / ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน นักศึกษาที่ใช้ยาเสพติด และ 6) การพัฒนาบุคลิกภาพ

โดยทั้งนี้ต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบว่า การบำบัดรักษาผู้ที่ติดยาเสพติดนั้นจะต้องกระทำอย่างถูกวิธีทั้งทางร่างกายและจิตใจซึ่งโดยปกติแล้วผู้ติดยาเสพติดมักจะมีพฤติกรรมการเสพและเลิกเสพกลับไป – กลับมาหลายครั้ง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษา ฟื้นฟูและหลายครั้ง

สุชาติ เทพสง่า (2550 , กรกฎาคม 6) กล่าวถึง ขอบข่ายของงานโครงการพิเศษว่า หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานนโยบาย หรืองานที่มีผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพนักเรียนนักศึกษา เช่น การควบคุมดูแลด้านปัญหาเสพติดยาเสพติด การทะเลาะวิวาททั้งในและนอกสถานศึกษา การดำเนินโครงการตามพระราชดำริ หรือโครงการพัฒนาชนบท ซึ่งเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน

สรุปได้ว่าขอบข่ายของงานโครงการพิเศษ โดยภาพรวมคือ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาเสพติดยาเสพติด มุ่งเน้นที่จะดำเนินการในลักษณะของการป้องกัน ไม่ให้มีการใช้ยาเสพติด (primary prevention) ซึ่งดำเนินการกับนักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่มีปัญหาการใช้ยาเสพติด เป็นหลัก ควบคุมดูแลนักเรียนในเรื่องการทะเลาะวิวาททั้งภายในและนอกสถานศึกษา ด้วยการให้การศึกษาดูตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ ให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและผลกระทบต่างๆ ตลอดจนเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม มุ่งแก้ไขนักเรียนที่ติดยาเสพติด สนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับการบำบัดรักษา และการปราบปรามผู้ค้าให้หมดสิ้นไปจากสถานศึกษา มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนเป็นหลัก เพื่อให้เกิดสังคมที่สงบสุข ปลอดภัยจากเสพติดยา

5. งานปกครอง

5.1 ความหมายของงานปกครอง

งานปกครองเป็นเรื่องเกี่ยวกับระเบียบวินัยของสถานศึกษา เพื่อปกครองนักเรียนให้เป็นคนที่มีระเบียบวินัย ประพฤติตนเหมาะสมกับการเป็นนักเรียนภายใต้ระเบียบวินัยของโรงเรียน หรืออาจเกิดความมีวินัยของนักเรียนเองก็ได้

พรสวรรค์ เลิศวิทยาวินัย (2541, หน้า 35) ได้รวบรวมลักษณะของวินัยในโรงเรียน ควรมีลักษณะดังนี้ 1) การทำดีของนักเรียนเป็นไปเพราะความเห็นดีเห็นงาม ที่จะได้จากการกระทำดีไม่ใช่เพราะอำนาจภายนอกคอยบังคับให้กระทำดี การเชื่อฟังคำสั่งและระเบียบวินัยเกิดขึ้นจากการเข้าใจเหตุผลของการกระทำตามระเบียบ ไม่ใช่เพราะกลัวอำนาจของบุคคลที่ออกระเบียบนั้น จุดหมายปลายทางของวินัยในโรงเรียน คือ ต้องการให้รู้จักควบคุมตนเอง 2) การออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่าจะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักประพฤติดี ไม่ใช่ออกมาเพื่อเหตุผลส่วนตัวของผู้มีอำนาจที่จะออกคำสั่งนั้น ๆ 3) การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดวินัย เป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของผู้กระทำผิดเป็นราย ๆ ไป 4) กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนได้สร้างความสำเร็จไปในวิถีทางอันเป็นที่ยอมรับกันในสังคม 5) การลงโทษเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในส่วนรวมควรมีคณะกรรมการรับทราบพิจารณาตัดสินใจ 6) การพิจารณาลงโทษควรทำด้วยความยุติธรรมรอบคอบที่สุดหากให้คณะกรรมการ พิจารณาตัดสินใจจะดีกว่าการลงโทษที่ตัดสินโดยคน ๆ เดียว 7) ควรมีการบันทึกประวัติผู้กระทำผิดไว้ทุกครั้ง และ 8) หากจำเป็นต้องลงโทษ การลงโทษควรมุ่งหมายที่การสร้างสรรคมีใช้ทำให้เด็กเสียหายรุนแรงเกินไป และการลงโทษควรมุ่งแก้ไขพฤติกรรมมากกว่าการแก้แค้นนักเรียนที่ผิด

โดยทั่วไปความผิดเกี่ยวกับระเบียบวินัยมักจะถูกตัดสิน โดยการถูกลงโทษ หรือว่ากล่าวตักเตือน เสนอแนะ เพื่อไม่ให้มีการปฏิบัติผิดระเบียบวินัยขึ้นอีก สำหรับการลงโทษเป็นสิ่งที่มิทั้งข้อดีและข้อเสีย ผู้บริหารจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบเป็นพิเศษ

วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 36) กล่าวถึงระเบียบวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน ทรงผม การทำความเคารพของนักเรียน การลงโทษนักเรียน ควบคุมความประพฤติของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน ป้องกันและระวังเหตุร้ายในโรงเรียนติดต่อผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหา พิจารณาโทษนักเรียนที่ประพฤติดี ระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน การอบรมนักเรียนเพื่อความดีของนักเรียน และความสงบเรียบร้อยของวิทยาลัยฯ

ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวิ (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมายของ งานปกครอง หมายถึง งานที่บริหารนักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวม เป็นผู้มีความประพฤติดี และจริยธรรม

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) กล่าวว่า งานปกครอง หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปกครองดูแลนักเรียนนักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยของกรมอาชีวศึกษา และของกระทรวงศึกษาธิการ การแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ลงโทษหรือเสนอ ลงโทษ

สรุปได้ว่างานปกครอง หมายถึง การพัฒนานักเรียนให้รู้จักระเบียบวินัย ให้อ่านและสามารถควบคุมตนเองให้เป็นผู้มีวินัย มีระเบียบ เป็นผู้มีความประพฤติดีตามคุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องที่โรงเรียนจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ได้ เพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในโรงเรียนและเป็นเยาวชนที่ดีต่อสังคมภายนอกโรงเรียน เช่น การอบรมนักเรียนก่อนขึ้นห้องเรียน การพบอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการจัดครูดูแลความปลอดภัยภายในโรงเรียน และการลงโทษผู้กระทำความผิดตามโอกาสอันเหมาะสม เป็นต้น

5.2 ความสำคัญของงานปกครอง

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) ความสำคัญของงานปกครอง หมายถึง งานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปกครองดูแลนักเรียนนักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัยของกรมอาชีวศึกษา และของกระทรวงศึกษาธิการ การแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ลงโทษหรือเสนอ ลงโทษ

วิทยาลัยเทคนิคตาก (2550, มกราคม 22) กล่าวถึง ความสำคัญของงานปกครอง ไว้ดังนี้ ปกครองดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของวิทยาลัย ประสานงานกับครู – อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครอง ในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน

สุชาติ เทพสง่า (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมายของ ความสำคัญของงานปกครอง หมายถึง การดูแลนักเรียนในเรื่องของระเบียบวินัย และความประพฤติ ให้อยู่ในกฎระเบียบของสถานศึกษา

ศูนย์ฝึกพาณิชยนาวิ (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมายของ ความสำคัญของงานปกครอง หมายถึง งานที่บริหารนักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวม เป็นผู้มีความประพฤติดีและจริยธรรม

สรุปความสำคัญของงานปกครองได้ว่า งานที่ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตสำนึกที่ดีและมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ต่อส่วนรวม เน้นการปกครองดูแลในเรื่องของระเบียบวินัย การประพฤติปฏิบัติของนักเรียน ให้มีพัฒนาการไปสู่การเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม

5.3 ขอบข่ายของงานปกครอง

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล งานปกครองวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี (2546, หน้า 37) จึงกำหนดขอบข่ายงานปกครอง ไว้ดังนี้

(1) ปกครองดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของวิทยาลัยฯ

(1.1) ปฏิบัติงานเป็นทีมในรูปของคณะกรรมการปกครอง โดยกำหนดประชุมคณะกรรมการปกครองของวิทยาลัย ทุกเดือน เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานของเดือนที่ผ่านมา

(1.2) กำหนดให้นักเรียนทุกคนพบอาจารย์ปกครองแผนกทุกเดือน

เพื่อตรวจความเรียบร้อย และเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาความประพฤติ เช่น ทรงผม การแต่งกาย สภาพร่างกาย และความประพฤติ

(1.3) เสนอลงโทษ นักเรียนที่ไม่ผ่านการพบอาจารย์ปกครองแผนกต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เป็นประจำทุกเดือน ตามระเบียบของวิทยาลัยฯ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน

(1.4) จัดเวรอาจารย์ปกครอง สุ่มตรวจสถานที่ที่เป็นมุมอับหรือจุดล่อแหลมภายในวิทยาลัย เพื่อป้องกันและป้องปรามปัญหาอันอาจเกิดขึ้น เช่น สิ่งเสพติด การพนัน การข่มขู่ ริดไถ และปัญหาจากบุคคลภายนอก

เน้นอาจารย์ปกครองแผนก ดูแลนักเรียนในโรงฝึกงาน

เน้นอาจารย์ปกครองแผนก ดูแลนักเรียนช่วงร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง

จัดเวรอาจารย์ปกครองควบคุม ดูแลนักเรียนช่วงเลิกเรียน

รายงานผลการปฏิบัติงาน ตามข้อ (1.4) – (1.7) ต่อผู้บังคับบัญชาทุกสัปดาห์

(2) ประสานงานกับครู – อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาของ

นักเรียน

(2.1) ประสานงานกับครูผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ปัญหา

พฤติกรรมของนักเรียน

(2.2) สุ่มสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนเพื่อเน้น

ข้อมูลในการควบคุมดูแล โดยพยายามไม่ให้เกิดกระทบต่อกระบวนการเรียนการสอนและความรู้สึกของครูผู้สอนและนักเรียน

(2.3) ประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้างานแนะแนวสำหรับนักเรียนที่ต้องแก้ปัญหาเป็นกรณีพิเศษ (กรณีศึกษา)

(2.4) ประสานงานกับหัวหน้างานโครงการพิเศษ ในการป้องกันป้องปราบและแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด

(3) ประสานงานกับสารวัตรนักเรียน เจ้าหน้าที่บ้านเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน

(3.1) ประสานกับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง กรณีที่ระดับหรือลักษณะของปัญหารุนแรงเกินกำลังความสามารถและอำนาจหน้าที่ หรือเสี่ยงต่อความปลอดภัย เช่น การมั่วสุมเสพยาของมึนเมาหรือสิ่งเสพติด การชุมนุมการประท้วง การทะเลาะวิวาท เป็นต้น

(3.2) ประสานงานกับสารวัตรนักเรียนและ/หรืออาจารย์ฝ่ายปกครองของสถาบันศึกษาอื่น ๆ ในกรณีที่ต้องร่วมแก้ปัญหา เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท ชู้สาว เป็นต้น

(3.3) ประสานกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานในกรณีปัญหาความประพฤติในบางกรณี เช่น การลงโทษด้วยการทำกิจกรรม (บำเพ็ญสาธารณประโยชน์) เป็นต้น

(4) ลงโทษและ / หรือ เสนอการลงโทษนักเรียน ผู้กระทำความผิด

(4.1) ตามระเบียบของวิทยาลัยฯ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน

(4.2) เสนอข้อแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบดังกล่าวเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โดยยึดหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนเป็นหลัก

(5) เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

เสนอโครงการเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อขอความเห็นชอบ เช่น

(5.1) โครงการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

(5.2) โครงการพัฒนาจิต

(5.3) โครงการศิษย์ – ลูก

(5.4) โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน

(6) รายงานผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับขั้น

เสนอและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชามาตามลำดับโดยเร็วเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

- (7.1) ช่วยงานกิจกรรม เช่น 1) กิจกรรมหน้าเสาธง 2) กิจกรรมลูกเสือ
- 3) กิจกรรมรักษาดินแดน 4) กิจกรรมอื่น ๆ เช่น วันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมของจังหวัด
- (7.2) กิจกรรมชมรมประชาธิปไตย
- (7.3) กิจกรรมของงานโครงการพิเศษ
- (7.4) กิจกรรมงานแนะแนวและจัดหางาน
- (7.5) กิจกรรมงานสวัสดิการและพยาบาล
- วิทยาลัยเทคนิคตาก (2550, มกราคม 22) กำหนดหน้าที่ของงานปกครองไว้ดังนี้
- (1) ปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้อยู่ในระเบียบวินัยของวิทยาลัย ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษา
- (2) ประสานงานกับครู – อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรมในวิทยาลัย
- (3) ประสานงานกับसारวัตรนักเรียนและนักศึกษาเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติ ของนักเรียน นักศึกษา
- (4) ลงโทษหรือเสนอการลงโทษนักเรียน นักศึกษา ผู้กระทำความผิด
- (5) เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
- (6) รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น
- (7) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
- ศูนย์ฝึกพาณิชยน์าวี (2550, กรกฎาคม 6) ให้ความหมายของ ขอบข่ายของงานปกครอง หมายถึง
- (1) ดำเนินการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ อบรมให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการเป็นผู้ประพฤติดี ประพฤติชอบ ในกรอบของระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือภายนอก ศูนย์ฝึกพาณิชยน์าวี
- (2) สร้างจิตสำนึกให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิตที่ดี และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีคุณธรรม เป็นผู้มีจิตใจที่เสียสละ
- (3) ฝึกฝนให้นักเรียนสร้างภาวะการณเป็นผู้นำ อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม
- (4) อบรม ฝึกฝน และส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้การบริหารระบบอาวุโส ในระหว่างนักเรียนอย่างมีคุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างดี
- สุชาติ เทพสง่า (2550, กรกฎาคม 13) กำหนดขอบข่ายของงานปกครองไว้ดังนี้
- (1) ดูแลในเรื่องของระเบียบวินัย และความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ให้อยู่ในกฎระเบียบของสถานศึกษา

(2) การดูแลนักเรียนนักศึกษาที่มาโรงเรียนสาย การเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลารวมทั้งการหนีเรียน

วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน (2550, กรกฎาคม 13) กำหนดขอบข่ายของงานปกครอง ไว้ดังต่อไปนี้

(1) หัวหน้างานปกครอง ต้องเป็นผู้ที่นักเรียนนับถือ ย้ำแรง อาจจะเป็นอาจารย์ที่เป็นศิษย์เก่าในสถานศึกษานั้น ที่ผลงานดีเด่นมาก่อน แล้วแต่งตั้งเป็นหัวหน้างานปกครอง

(2) คณะกรรมการปกครองวิทยาลัย แต่งตั้งโดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นประธาน หัวหน้างานปกครองเป็นเลขานุการ และอาจารย์จากคณะวิชาต่างๆ ทั้งหญิงและชายเป็นกรรมการ โดยให้มีวินัยและวุฒิแตกต่างกัน เพื่อปกครองนักเรียนนักศึกษา

(3) กรรมการปกครองของนักเรียน วิทยาลัยแต่งตั้งโดยให้นักเรียนนักศึกษาพิจารณา เลือกตั้งขึ้นมาโดยวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติ เช่น จะต้องอยู่ในชั้นปีสูงสุด มีอาวุโสสูงสุด และจะมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีไม่เคยกระทำผิดใดๆ มาก่อน เป็นที่ยอมรับของนักเรียนนักศึกษาและครู - อาจารย์ เป็นประธานปกครอง และเลือกตัวแทนทุกชั้นปีเป็นกรรมการ เพื่อคอยควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนทั้งหมด

(4) การจัดกิจกรรมหน้าเสาธง คณะกรรมการปกครองจะต้องไปช่วยดูแลนักเรียนเข้าแถวหน้าเสาธง จัดอบรมความประพฤติ และจริยธรรมร่วมกับงานกิจกรรมนักเรียน โดยแนะนำตักเตือนเรื่องระเบียบวินัย การแต่งกาย การเดินทางไปโรงเรียน การเข้าชั้นเรียน ตลอดจนห้ามปรามการดื่มสุราต่างๆ การสูบบุหรี่ การเชียร์กีฬา เป็นต้น

(5) ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็น โดยการจัดตู้แสดงความคิดเห็นไว้ตามอาคารเรียนต่างๆ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาสถานศึกษา การแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน

สรุปได้ว่าขอบข่ายของงานปกครอง หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบวินัยของสถานศึกษา เพื่อปกครองนักเรียนให้เป็นคนที่มีระเบียบวินัย ควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน ป้องกันและระงับเหตุร้ายในโรงเรียน กำหนดบทลงโทษ อบรมนักเรียนเพื่อความดี ให้รู้จักควบคุมตนเอง เป็นผู้มีวินัย มีระเบียบ เป็นผู้มี ความประพฤติดีตามหลักคุณธรรม จริยธรรมร่วมมือกับอาจารย์ที่ปรึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนในการวางแผนและแก้ไขปัญหา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

โกติศ แก่นอินทร์ (2531, หน้า 129 – 130) ได้ศึกษาถึงปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู – อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 170 คน ครู – อาจารย์ จำนวน 304 คน พบว่า 1) ระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนด้านการบริการและดูแลอยู่ในระดับปานกลาง และมากกว่าทุกด้าน รองลงมาตามลำดับได้แก่ ด้านการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและการรายงานการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัด บริการสุขภาพอนามัย การควบคุมความประพฤติและวินัยนักเรียน การจัดบริการอาหารกลางวันและการรับนักเรียน และการทำทะเบียนและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น 3) ระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีคุณวุฒิ วิทยวุฒิ ประสบการณ์ ตำแหน่งผู้บริหาร และโรงเรียนขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู – อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ วิทยวุฒิ เพศ และประสบการณ์ในตำแหน่งปฏิบัติการสอน แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิรัตน์ สุกุณา (2533, หน้า 79) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับการศึกษาปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏว่าระดับปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชทั้ง 7 ด้านโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า 1) การวางแผน ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของงานกิจกรรมนักเรียน ควรจัดอบรมให้ครูอาจารย์มีความรู้เรื่องของการเขียนแผนและโครงการ ควรนำแผนการจัดกิจกรรมนักเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมนักเรียนในปีถัดไป ควรเตรียมการด้านบุคลากรไว้ให้พร้อมและมีการวางแผนและโครงการอื่น ๆ สนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียน และควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักเรียนให้กว้างขวางจนทุกฝ่ายเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน 2) การจัดหน่วยงาน ควรจัดแบ่งงานให้เป็นสัดส่วน โดยระบุงลงไปว่าใครรับผิดชอบกิจกรรมอะไร มีขอบเขตเพียงใด ควรให้คณะกรรมการในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน และควรแสดงแผนภูมิการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนไว้อย่างชัดเจน

3) การจัดคนเข้าทำงาน ควรมอบหมายให้ตามความเหมาะสมและความสมัครใจของบุคลากร ควรจัดอบรม นิเทศให้ความรู้ และทักษะการจัดกิจกรรมนักเรียนแก่ครู – อาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกคน และควรชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนให้เข้าใจ

4) การอำนวยความสะดวก ควรติดตามผลการดำเนินกิจกรรมนักเรียนและช่วยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ควรให้กำลังใจแก่บุคลากร ผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และควรที่ผู้บริหารโรงเรียนจะได้เอาใจใส่ และสนับสนุนกิจกรรมนักเรียนทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัตถุประสงค์ และด้านวิธีการ

5) การประสานงาน ควรสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนร่วมกัน ควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักเรียนโดยเฉพาะ และควรทำข้อสรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนเข้าประชุมร่วมกัน

6) การรายงาน ควรรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนทราบเป็นระยะ ๆ ควรกำหนดระยะเวลาการรายงานผล การจัดกิจกรรมนักเรียนทุกกิจกรรม และควรสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไข ดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนไว้ใช้ในปีต่อไป

7) การจัดงบประมาณ ควรได้รับงบประมาณจากทางราชการ สนับสนุนงานด้านกิจกรรมนักเรียนตามความเหมาะสม ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการหางบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรม นักเรียน ควรจัดหางบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ล่วงหน้าในแต่ละปี ควรมีการตรวจสอบการใช้งบประมาณให้รัดกุมและถูกต้องตามระเบียบของทางราชการและควรชี้แจงกิจกรรมนักเรียนให้ชุมชนเข้าใจเพื่อประโยชน์ในการรับบริจาคเงิน

ชวณิศวรร จิตรขวัญ (2542, หน้า 57) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า 1) ด้านกิจการนักเรียน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเป็นอันดับหนึ่ง คือ โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันให้นักเรียนในราคาประหยัด จัดกิจกรรมสหกรณ์จำหน่ายสินค้าเป็นเหตุผลประกอบที่มีความสำคัญรองลงมา และอันดับสุดท้ายคือโรงเรียนจัดหาทุนการศึกษาแก่นักเรียน 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุชาติ เทพสง่า (2550, กรกฎาคม 6) ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ในวิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ กลุ่มภาคกลาง พบว่า 1) ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านแนะแนวอาชีพและจัดหางานเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง และเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านงานปกครองและด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ตามลำดับ 2) วิทยาลัย

สารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ มีปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) วิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วรพงษ์ มหาพานต์ (2550, กรกฎาคม 6) ศึกษาการศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้านมีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย 2) ผู้บริหาร ครู - อาจารย์ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนว และด้านการย้ายและการจำหน่ายนักเรียน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนสูงกว่าโรงเรียนกลาง โรงเรียนใหญ่ทั้งรายรวมและรายด้าน

สุวิทย์ โกศล (2550, กรกฎาคม 6) ได้ศึกษา การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 5 งาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ งานปกครอง งานโครงการพิเศษ งานสวัสดิการพยาบาล และหอพัก และงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน 2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาโดยจำแนกตามสังกัดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไรซ์ (Rice, 1978, pp. 3862 – 3868) แห่งมหาวิทยาลัยไอโอวา ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบความเข้าใจต่อระเบียบวินัยของโรงเรียน ระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและผู้บริหาร

โรงเรียน พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับเรื่องวินัย คือ การขาดความสนใจของนักเรียนในเรื่องวินัย ความเกียจคร้าน และการติดยาเสพติด เช่น การสูบบุหรี่และพวกแอลกอฮอล์ เป็นต้น

จอห์นสัน (Johnson, 1979, p. 2387 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่องกิจกรรมนอกห้องเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง รัฐเพนซิลวาเนีย พบว่า 1) ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียน ครูหรือผู้ปกครอง เข้าร่วมในกระบวนการพัฒนา ปรึกษา และนโยบายการจัดกิจกรรมนักเรียน 2) ไม่มีการชี้แจงปรึกษาและนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร 3) ไม่เปิดโอกาสให้มีการฝึกอบรมครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนอย่างกว้างขวาง

ลินคอล์น (Lincoln, 1981, pp.1185 A) ได้ทำการวิจัยถึงแนวปฏิบัติในปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในมลรัฐมอนทานา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า เกิดปัญหา 2 อย่าง คือ 1) ค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะ 40 ปีที่แล้ว แต่เป็นการเพิ่มที่วัดได้ยาก เพราะค่าครองชีพก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว 2) เป็นปัญหาความแตกต่างระหว่างรายรับต่อหัว และรายจ่ายต่อหัว ของนักเรียนในกลุ่มกิจกรรมการลงทุนสำหรับกิจกรรมนักเรียนได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

ผลจากการวิจัยด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนในต่างประเทศพบประเด็นต่าง ๆ พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีปัญหาการไม่เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู หรือผู้ปกครอง เข้าร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงนโยบายในการจัดกิจกรรมการขาดการฝึกอบรมครูฝ่ายกิจกรรม และปัญหาของด้านค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมที่สูงขึ้น
2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน มีปัญหาของด้านค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมที่สูงขึ้น
3. ด้านการจัดบริการแนะแนว ศึกษาระเบียบวินัยในโรงเรียนมีปัญหามากที่สุดในเรื่องความสนใจของนักเรียนในเรื่องวินัย ความเกียจคร้าน และยาเสพติด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนต้องมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร นักเรียน ครู – อาจารย์ และบุคคลในชุมชน เพื่อร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของงานกิจการนักเรียนเป็นด้าน ๆ ไป มีการนำแผนการจัดกิจกรรมนักเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมนักเรียนในปีถัดไป มีการเตรียมการด้านบุคลากรให้พร้อม โดยการมอบหมายงานให้ตามความเหมาะสมและความสมัครใจ จัดอบรมนิเทศให้ความรู้และทักษะการจัดกิจกรรมนักเรียนแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เกิดความเข้าใจทุกคน มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักเรียนให้กว้างขวางเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันมีการแบ่งงานอย่างเป็นสัดส่วนชัดเจนว่าใครหรือฝ่ายใดรับผิดชอบกิจกรรมอะไรมีขอบเขตเพียงใดควรติดตามผลการดำเนิน

กิจกรรมนักเรียนและช่วยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ให้กำลังใจแก่บุคลากรผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เอาใจใส่และสนับสนุนกิจกรรมนักเรียนในทุก ๆ ด้าน มีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู - อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนทราบเป็นระยะ ๆ โดยกำหนดระยะเวลาการรายงานผลการจัดกิจกรรมนักเรียนทุกกิจกรรม สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนไว้ใช้ในปีต่อไป มีการชี้แจงกิจกรรมนักเรียนให้ชุมชนเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการขอความร่วมมือจากชุมชน เพื่อพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น